

Lovforslag nr. L 145. Fremsat den 16. december 1998 af undervisningsministeren (Marianne Jelved, fg.)

Forslag

til

Lov om ændring af forskellige love om selvejende uddannelsesinstitutioner

(Selvejekrav, habilitet m.v.)

§ 1

I lov nr. 311 af 24. april 1996 om selvejende institutioner for videregående uddannelser m.v. foretages følgende ændringer:

1. I § 1, stk. 2, indsættes som 2. pkt.:

»Endvidere gælder § 2 a og § 8, stk. 3 - 5, for de selvejende institutioner, der er omfattet af lovgivningen om uddannelserne på seminarierne.«.

2. Efter § 2 indsættes:

»§ 2 a. En institution, der er omfattet af denne lov, skal i sit virke som selvejende institution være uafhængig, og institutionens midler må alene komme institutionens godkendte uddannelsesformål til gode.«.

3. I § 8 indsættes efter stk. 2 som nye stykker:

»Stk. 3. Følgende personer kan ikke være medlem af bestyrelsen:

- 1) Medlemmer af bestyrelsen i fonde, selskaber, foreninger eller andre virksomheder, der udlejer ejendomme m.m. til institutionen eller kontrollerer udlejer af ejendomme m.m. til institutionen.
- 2) Advokater, revisorer og lignende rådgivere for samt ansatte i ledende stillinger i fonde, selskaber, foreninger eller andre virksomheder, der udlejer ejendomme m.m. til institutionen, eller som kontrollerer udlejer af ejendomme m.m. til institutionen.

3) Private ejere af ejendomme m.m., der udlejes til institutionen.

4) Medlemmer af bestyrelsen ved en tilsvarende uddannelsesinstitution, bortset fra kommunalt udpegede medlemmer.

Stk. 4. Undervisningsministeren fastsætter regler om, at stk. 3, nr. 1, 2 og 3, ikke finder anvendelse, hvis lejeforholdet er af uvæsentligt omfang.

Stk. 5. For bestyrelsen, lederen og andre ansatte ved institutionen gælder i øvrigt bestemmelserne i forvaltningslovens kapitel 2 om inhabilitet og i kapitel 8 om tavshedspligt m.v.«.

Stk. 3 bliver herefter stk. 6.

4. Efter § 17 indsættes:

»§ 17 a. Aftaler, herunder husleje- og ejendomsaftaler, skal indgås på vilkår, der ikke er ringere for institutionerne end sædvanlige markedsvilkår, og skal søges ændret, hvis udviklingen i markedsvilkårene tilsiger det.

Stk. 2. Undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om huslejeaftaler.«.

5. I § 21 indsættes som 2. pkt.:

»For meget udbetalt tilskud kan modregnes i kommende tilskudsudbetalinger.«.

6. I § 24, stk. 1, indsættes som 4. pkt.:

»I forbindelse med indsendelse af årsregnskab til Undervisningsministeriet skal bestyrelsesmedlemmerne afgive en erklæring på tro og love om, at de opfylder betingelserne for at være medlem af bestyrelsen, jf. § 8, stk. 3.«.

7. Efter § 24 indsættes:

»§ 24 a. Institutionens revisor, jf. § 24, stk. 3, må ikke samtidig være revisor for udlejer af de ejendomme m.m., som institutionen anvender, eller for et selskab, en fond, forening eller anden virksomhed, der kontrollerer udlejer. Opfylder revisor ikke lovens krav til revision, kan undervisningsministeren pålægge institutionen inden en nærmere angiven frist at udpege en ny revisor.«

8. Overskriften til Kapitel 9 affattes således:

»Institutioner med særlige uddannelser«.

9. Efter § 28 indsættes i *kapitel 9*:

»§ 28 a. Undervisningsministeren kan godkende en selvejende uddannelsesinstitution, der udbyder uddannelse af en særlig karakter, jf. stk. 2. Godkendelsen, der kan gøres midlertidig, kan til enhver tid trækkes tilbage af undervisningsministeren med virkning fra førstkommande finansår.

Stk. 2. Undervisningsministeren godkender uddannelsen og rammerne for uddannelsen med hensyn til fagligt niveau, varighed, optagelse, kvalitetsudvikling, lærer kvalifikationer, kvalitetskontrol, m.v. Undervisningsministeren bestemmer, om kravene til en godkendt uddannelse skal fastlægges i en af undervisningsministeren godkendt uddannelsesplan eller i regler fastsat i overensstemmelse med § 6, stk. 1.

Stk. 3. Undervisningsministerens beslutning om godkendelse efter stk. 1 og 2 sker på grundlag af en evaluering af institutionen og uddannelsen. Institutionen afholder udgiften til evalueringen, der gennemføres af en af undervisningsministeren godkendt evalueringsinstitution.

Stk. 4. En institution, der er godkendt efter stk. 1, kan opkræve deltagerbetaling for deltagelse i undervisningen m.v. Undervisningsministeren kan fastsætte en øvre grænse for deltagerbetalingen for den enkelte institution.

Stk. 5. Bortset fra § 6, stk. 1, finder lovens øvrige bestemmelser anvendelse for disse selvejende institutioner.«

§ 2

I lov om erhvervsskoler, jf. lovbekendtgørelse nr. 529 af 17. juni 1996, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 3 indsættes:

»§ 3 a. En skole, der er omfattet af denne lov, skal i sit virke som selvejende institution være uafhængig, og skolens midler må alene komme skolens godkendte uddannelsesformål til gode.«

2. I § 5 indsættes efter *stk. 2* som nye stykker:

»*Stk. 3.* Følgende personer kan ikke være medlem af bestyrelsen:

- 1) Medlemmer af bestyrelsen i fonde, selskaber, foreninger eller andre virksomheder, der udlejer ejendomme m.m. til skolen eller kontrollerer udlejer af ejendomme m.m. til skolen.
- 2) Advokater, revisorer og lignende rådgivere for samt ansatte i ledende stillinger i fonde, selskaber, foreninger eller andre virksomheder, der udlejer ejendomme m.m. til skolen, eller som kontrollerer udlejer af ejendomme m.m. til skolen.
- 3) Private ejere af ejendomme m.m., der udlejes til skolen.
- 4) Medlemmer af bestyrelsen ved en tilsvarende uddannelsesinstitution, bortset fra kommunalt udpegede medlemmer.

Stk. 4. Undervisningsministeren fastsætter regler om, at stk. 3, nr. 1, 2 og 3, ikke finder anvendelse, hvis lejeforholdet er af uvæsentligt omfang.

Stk. 5. For bestyrelsen, lederen og andre ansatte ved skolen gælder i øvrigt bestemmelserne i forvaltningslovens kapitel 2 om inhabilitet og i kapitel 8 om tavshedspligt m.v.«

Stk. 3-6 bliver herefter stk. 6-9.

3. § 10 a, *stk. 3, nr. 3*, affattes således:

»3) Som indestående i pengeinstitutter hjemmehørende i Danmark eller i et andet land inden for De Europæiske Fællesskaber.«

4. Efter § 12 b indsættes:

»§ 12 c. Aftaler, herunder husleje- og ejendomsaftaler, skal indgås på vilkår, der ikke er ringere for skolerne end sædvanlige markedsvilkår, og skal søges ændret, hvis udviklingen i markedsvilkårene tilsiger det.

Stk. 2. Undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om huslejeaftaler.«

5. I 20, *stk. 2*, indsættes efter *1. pkt.*:

»For meget udbetalt tilskud kan modregnes i kommende tilskudsudbetalinger.«

F. t. l. vedr. selvejende uddannelsesinstitutioner

6. I § 22, stk. 1, indsættes som 4. pkt.:

»I forbindelse med indsendelse af årsregnskab til Undervisningsministeriet skal bestyrelsesmedlemmerne afgive en erklæring på tro og love om, at de opfylder betingelserne for at være medlem af bestyrelsen, jf. § 5, stk. 3.«.

7. Efter § 22 indsættes:

»§ 22 a. Skolens revisor, jf. § 22, stk. 2, må ikke samtidig være revisor for udlejer af de ejendomme m.m., som skolen anvender, eller for et selskab, en fond, forening eller anden virksomhed, der kontrollerer udlejer. Opfylder revisor ikke lovens krav til revision, kan undervisningsministeren pålægge skolen inden en nærmere angiven frist at udpege en ny revisor.«.

§ 3

I lov om gymnasiet m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 613 af 18. august 1998, foretages følgende ændringer:

1. § 10 a affattes således:

»§ 10 a. Følgende personer kan ikke være medlem af bestyrelsen for et privat gymnasium:

- 1) Medlemmer af bestyrelsen i fonde, selskaber, foreninger eller andre virksomheder, der udlejer ejendomme m.m. til gymnasiet eller kontrollerer udlejer af ejendomme m.m. til gymnasiet.
- 2) Advokater, revisorer og lignende rådgivere for samt ansatte i ledende stillinger i fonde, selskaber, foreninger eller andre virksomheder, der udlejer ejendomme m.m. til gymnasiet, eller som kontrollerer udlejer af ejendomme m.m. til gymnasiet.
- 3) Private ejere af ejendomme m.m., der udlejes til gymnasiet.
- 4) Medlemmer af bestyrelsen i andre private gymnasier, bortset fra kommunalt udpegede medlemmer.

Stk. 2. Undervisningsministeren fastsætter regler om, at stk. 1, nr. 1, 2 og 3, ikke finder anvendelse, hvis lejeforholdet er af uvæsentlig omfang.

Stk. 3. For bestyrelsen, rektor og andre ansatte ved gymnasiet gælder i øvrigt bestemmelserne i forvaltningslovens kapitel 2 om inhabilitet og kapitel 8 om tavshedspligt m.v. «.

2. § 18 n, stk. 1, 3. pkt., affattes således:

»Revisor må ikke samtidig være revisor for udlejer af de ejendomme m.m., som gymnasiet

anvender, eller for et selskab, en fond, forening eller anden virksomhed, der kontrollerer udlejer.«.

§ 4

I lov om kursus til højere forberedelseksamen og om studieforberevende enkeltfagsundervisning for voksne m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 614 af 18. august 1998, foretages følgende ændringer:

1. § 24, stk. 2 og 3, ophæves, og i stedet indsættes:

»Stk. 2. Følgende personer kan ikke være medlem af bestyrelsen for et privat kursus:

- 1) Medlemmer af bestyrelsen i fonde, selskaber, foreninger eller andre virksomheder, der udlejer ejendomme m.m. til kurset eller kontrollerer udlejer af ejendomme m.m. til kurset.
- 2) Advokater, revisorer og lignende rådgivere for samt ansatte i ledende stillinger i fonde, selskaber, foreninger eller andre virksomheder, der udlejer ejendomme m.m. til kurset, eller som kontrollerer udlejer af ejendomme m.m. til kurset.
- 3) Private ejere af ejendomme m.m., der udlejes til kurset.
- 4) Medlemmer af bestyrelsen i andre private kurser, bortset fra kommunalt udpegede medlemmer.

Stk. 3. Undervisningsministeren fastsætter regler om, at stk. 2, nr. 1, 2 og 3, ikke finder anvendelse, hvis lejeforholdet er af uvæsentlig omfang.

Stk. 4. For bestyrelsen, rektor og andre ansatte ved kurset gælder i øvrigt bestemmelserne i forvaltningslovens kapitel 2 om inhabilitet og kapitel 8 om tavshedspligt m.v. «.

Stk. 4 og 5 bliver herefter stk. 5 og 6.

2. § 30 o, stk. 1, 4. pkt., affattes således:

»Revisor må ikke samtidig være revisor for udlejer af de ejendomme m.m., som kurset anvender, eller for et selskab, en fond, forening eller anden virksomhed, der kontrollerer udlejer.«.

§ 5

I lov om daghøjskoler og produktionsskoler m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 61 af 26. januar 1998, foretages følgende ændringer:

1. § 6, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Undervisningsministeren fastsætter regler om vedtægternes indhold. Vedtægterne skal bl.a. indeholde bestemmelser om,

- 1) at skolens midler alene må komme skolens undervisningsvirksomhed til gode,
- 2) at bestyrelsen sammensættes af et ulige antal medlemmer på mindst 5,
- 3) at bestyrelsen vælger sin formand,
- 4) hvad der skal foretages ved skolens ophør, herunder om at eventuelle overskydende midler skal anvendes til beslægtede formål efter kommunalbestyrelsens godkendelse og
- 5) at bestyrelsen straks skal give Undervisningsministeriet og grundtilskudsydende kommunalbestyrelser og amtsråd meddelelse, hvis skolen ophører, standser sine betalinger, begæres erklæret konkurs, eller der i øvrigt er fare for, at skolens virksomhed må indstilles.«

2. § 7 affattes således:

»§ 7. Skolen skal i sit virke som selvejende institution være uafhængig, og dens midler må alene komme dens undervisningsvirksomhed til gode.

Stk. 2. Likvide midler, der ikke er nødvendige til den daglige drift, skal under hensyntagen til sikkerheden anbringes på en eller flere af følgende måder:

- 1) Som indestående i pengeinstitutter hjemmehørende i Danmark eller i et andet land inden for De Europæiske Fællesskaber.
- 2) I fondsaktiver udstedt af danske realkreditinstitutter, Kreditforeningen af Kommuner i Danmark, eller andre danske finansieringsinstitutter under offentligt tilsyn.
- 3) I fondsaktiver eller gældsbreve, for hvilke den danske stat eller en dansk kommune står som udsteder eller garant.
- 4) I værdipapirer, bortset fra aktier, som efter deres art og sikkerhed kan stilles i klasse med de aktiver, der er nævnt i nr. 2 og 3.

Stk. 3. Aftaler, herunder husleje og ejendomsaftaler, skal indgås på vilkår, der ikke er ringere for skolerne end sædvanlige markedsvilkår, og skal søges ændret, hvis udviklingen i markedsvilkårene tilsiger det.

Stk. 4. Undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om huslejeaftaler, herunder i særlige tilfælde bestemme, at huslejeaftaler skal indgås på andre vilkår end dem, der er nævnt i stk. 3.«

3. I § 8 indsættes efter stk. 2 som nye stykker:

»Stk. 3. Følgende personer kan ikke være medlem af bestyrelsen:

- 1) Medlemmer af bestyrelsen i fonde, selskaber, foreninger eller andre virksomheder, der udlejer ejendomme m.m. til skolen eller kontrollerer udlejer af ejendomme m.m. til skolen.
- 2) Advokater, revisorer og lignende rådgivere for samt ansatte i ledende stillinger i fonde, selskaber, foreninger eller andre virksomheder, der udlejer ejendomme m.m. til skolen, eller som kontrollerer udlejer af ejendomme m.m. til skolen.
- 3) Private ejere af ejendomme m.m., der udlejes til skolen.
- 4) Medlemmer af bestyrelsen ved en tilsvarende uddannelsesinstitution eller af ledelsen for en kreds i henhold til § 3 a, stk. 1, i lov om støtte til folkeoplysning, hvis der er økonomiske forbindelser mellem skolen og kredsen. Dette gælder dog ikke for kommunalt udpegede medlemmer.

Stk. 4. Undervisningsministeren fastsætter regler om, at stk. 3, nr. 1, 2 og 3, ikke finder anvendelse, hvis lejeforholdet er af uvæsentligt omfang

Stk. 5. For bestyrelsen, skolelederen og andre ansatte ved skolen gælder i øvrigt bestemmelserne i forvaltningslovens kapitel 2 om inhabilitet og i kapitel 8 om tavshedspligt m.v.

Stk. 6. For varetagelse af hvervet som formand og næstformand for bestyrelsen kan der af skolens midler ydes et vederlag efter de gældende regler om særskilt vederlag. Undervisningsministeren fastsætter efter forhandling med finansministeren nærmere retningslinier herom. Kommunalbestyrelsen godkender skolens indstilling om ydelse af vederlag efter de af undervisningsministeren fastsatte retningslinier.«

Stk. 3-7 bliver herefter stk. 7-11.

4. § 9 affattes således:

»§ 9. Ved enhver daghøjskole og produktions-skole skal der være ansat en leder. Lederen varetager den daglige administration og har det pædagogiske ansvar. Lederen kan ikke samtidig være leder for en anden daghøjskole, produktions-skole, undervisnings- eller kursusinstitution eller være ansat i en kommune eller amtskommune, der yder grundtilskud til skolen. Lederen kan endvidere ikke være leder for en kreds i hen-

hold til § 3 a, stk. 1, i lov om støtte til folkeoplysning, hvis der er økonomiske forbindelser mellem skolen og kredsen.«

5. I § 10, stk. 2, indsættes efter »regnskab«: »og andre oplysninger, der er nødvendige for Undervisningsministeriets tilsyn.«

6. I § 12, stk. 1, indsættes som 2. pkt.:

»Ydelse af driftstilskud er betinget af, at skolens vedtægt er i overensstemmelse med § 6, stk. 2, og regler fastsat i henhold hertil.«

7. § 14, stk. 3, affattes således:

»Stk. 3. Undervisningsministeren kan standse udbetalingen af tilskud, lade tilskud bortfalde helt eller delvist eller kræve tilskud tilbagebetalt, hvis

- 1) skolens virksomhed ikke er i overensstemmelse med bestemmelserne i denne lov,
- 2) skolen ikke følger regler eller aftaler, der er fastsat eller aftalt i henhold til loven,
- 3) skolen ikke indgiver oplysninger til Undervisningsministeriet, jf. § 10,
- 4) skolen indgår i et fællesskab eller et samarbejde med skoler, institutioner, fonde, virksomheder, foreninger m.fl., der indebærer nærliggende risiko for, at skolen styres af andre,
- 5) skolens ledelse og lærere står i et juridisk eller økonomisk afhængighedsforhold til de i nr. 4 nævnte institutioner m.fl.,
- 6) skolens undervisning eller øvrige forhold åbenbart strider mod sædvanlig praksis for skoleformen, eller skolens elever udfører arbejde, herunder indsamlings- og agitationsarbejde eller lignende, på en måde, der er usædvanlig for skoleformen eller
- 7) skolen begæres erklæret konkurs, standser sine betalinger, eller der i øvrigt er fare for, at skolens virksomhed må indstilles.«

8. I § 16 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»Stk. 3. Revisor må ikke samtidig være revisor for udlejer af ejendomme m.m., som skolen anvender, eller for et selskab, en fond, forening eller anden virksomhed, der kontrollerer udlejer. Opfylder revisor ikke lovens krav til revision, kan undervisningsministeren pålægge skolen inden en nærmere angiven frist at udpege en ny revisor.«

Stk. 3 og 4 bliver herefter stk. 4 og 5.

9. I § 16 indsættes efter stk. 4, som bliver stk. 5, som stk. 6:

»Stk. 6. I forbindelse med indsendelsen af årsregnskabet til Undervisningsministeriet afgiver bestyrelsesmedlemmerne en erklæring på tro og love om, at de opfylder betingelserne for at være medlem af bestyrelsen, jf. § 8, stk. 3.«

§ 6

I lov om friskoler og private grundskoler m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 512 af 2. juli 1998, foretages følgende ændringer:

1. § 5, stk. 6 og 7, ophæves, og i stedet indsættes:

»Stk. 6. Følgende personer kan ikke være medlem af bestyrelsen:

- 1) Medlemmer af bestyrelsen i fonde, selskaber, foreninger eller andre virksomheder, der udlejer ejendomme m.m. til skolen eller kontrollerer udlejer af ejendomme m.m. til skolen.
- 2) Advokater, revisorer og lignende rådgivere for samt ansatte i ledende stillinger i fonde, selskaber, foreninger eller andre virksomheder, der udlejer ejendomme m.m. til skolen, eller som kontrollerer udlejer af ejendomme m.m. til skolen.
- 3) Private ejere af ejendomme m.m., der udlejes til skolen.
- 4) Medlemmer af bestyrelsen i andre frie grundskoler, bortset fra kommunalt udpegede medlemmer.

Stk. 7. Undervisningsministeren fastsætter regler om, at stk. 6, nr. 1, 2 og 3, ikke finder anvendelse, hvis lejeforholdet er af uvæsentlig omfang

Stk. 8. For bestyrelsen, lederen og andre ansatte ved skolen gælder i øvrigt bestemmelserne i forvaltningslovens kapitel 2 om inhabilitet og kapitel 8 om tavshedspligt m.v.«

Stk. 8 bliver herefter stk. 9.

2. § 24, stk. 1, 3. pkt., affattes således:

»Revisor må ikke samtidig være revisor for udlejer af de ejendomme m.m., som skolen anvender, eller for et selskab, en fond, forening eller anden virksomhed, der kontrollerer udlejer.«

§ 7

I lov om folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler, jf. lovbe-

kendtgørelse nr. 542 af 16. juli 1998, foretages følgende ændringer:

1. § 12, stk. 2, ophæves, og i stedet indsættes:

»Stk. 2. Følgende personer kan ikke være medlem af bestyrelsen:

- 1) Medlemmer af bestyrelsen i fonde, selskaber, foreninger eller andre virksomheder, der udlejer ejendomme m.m. til skolen eller kontrollerer udlejer af ejendomme m.m. til skolen.
- 2) Advokater, revisorer og lignende rådgivere for samt ansatte i ledende stillinger i fonde, selskaber, foreninger eller andre virksomheder, der udlejer ejendomme m.m. til skolen, eller som kontrollerer udlejer af ejendomme m.m. til skolen.
- 3) Private ejere af ejendomme m.m., der udlejes til skolen.
- 4) Medlemmer af bestyrelsen ved en anden skole inden for samme skoleform, bortset fra kommunalt udpegede medlemmer.

Stk. 3. Undervisningsministeren fastsætter regler om, at stk. 2, nr. 1, 2 og 3, ikke finder anvendelse, hvis lejeforholdet er af uvæsentligt omfang.«.

Stk. 3-5 bliver herefter stk. 4-6.

2. I § 12, stk. 4, der bliver stk. 5, indsættes efter »inhabilitet«: »og i kapitel 8 om tavshedspligt m.v.«.

3. § 31, stk. 3, 1. pkt., affattes således:

»Revisor må ikke samtidig være revisor for udlejer af de ejendomme m.m., som skolen anvender, eller for et selskab, en fond, forening eller anden virksomhed, der kontrollerer udlejer.«.

§ 8

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. juli 1999.

Stk. 2. Kravene til bestyrelsesmedlemmer ved eksisterende uddannelsesinstitutioner, jf. § 1, nr. 3, § 2, nr. 2, og § 5, nr. 3, skal senest være opfyldt ved førstkommende nyudpegning af bestyrelsesmedlemmer.

Stk. 3. Kravene til revisor, jf. § 1, nr. 7, § 2, nr. 7, og § 5, nr. 8, skal være opfyldt senest den 1. juli 2000.

Stk. 4. Betingelsen i § 5, nr. 6, om at skolens vedtægt skal være i overensstemmelse med lovens § 6, stk. 2, skal være opfyldt senest den 1. januar 2001.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

De stillede forslag har til formål at præcisere og sikre den enkelte selvejende institutions uafhængige status i lighed med den i folketingssamlingen 1995/96 gennemførte stramning af lovgivningen om de frie skoler (frie kostskoler, frie grundskoler, private gymnasier og hf-kurser). FT 96-97 (L218) FF sp. 4451, 4719, 7091, 7384, Till. A, sp. 4367, Till. B, sp. 1037, 1105 og Till. C, sp. 795. (L219) FF sp. 4452, 4719, 7092, 7384, Till. A, sp. 4383, Till. B, sp. 1042, 1107, Till. C, sp. 800. (L268) FF sp. 6218, 6571, 7093, 7385, Till. A, sp. 5232, Till. B, sp. 1050, 1168, 1114, Till. C, sp. 918.

Med forslaget vil alle selvejende institutioner på Undervisningsministeriets område være undergivet et fælles regelsæt med hensyn til de krav, der stilles om at være uafhængig og om anvendelse af institutionens midler. Lovforslaget indebærer en præcisering og udbygning af kravet om at være en reelt uafhængig selvejende institution, herunder krav om, at institutionens midler alene anvendes til gavn for den pågældende institutions egen vedtægtsbestemte aktivitet, krav til bestyrelsesmedlemmers og revisors habilitet og uafhængighed af uvedkommende interesser m.v. Herved sikres, at de store offentlige tilskud udelukkende går til de givne formål, og at institutionens ledelse alene varetager institutionens egne interesser, herunder forvalter institutionens økonomi til størst mulig gavn for institutionen.

Når bestemmelserne i de respektive love ikke er fuldstændig identiske, skyldes det de reelle forskelle mellem de skoleområder, som lovene gælder for. De bestemmelser, som blev indført for de frie skoler, hvorefter undervisningsministeren kan tilbagekalde skolens godkendelse eller ret til tilskud, hvis der efter ministerens skøn ikke er tilstrækkelig sikkerhed for, at skolen opfylder kravene om uafhængighed og om forvaltning af skolens midler, indføres også for daghøjskoler og produktionsskoler for såvidt angår retten til statstilskud. Dette skyldes, at daghøjskoler og produktionsskoler har så store frihedsgrader i deres indhold og øvrige forhold, at de er mest beslægtede med de

frie skoler. Undervisningsministeriet har således ikke indflydelse på disse skolers oprettelse i modsætning til, hvad der gælder for de selvejende uddannelsesinstitutioner, der er omfattet af forslagens §§ 1 og 2 (seminarier og erhvervsskoler m.v.). Når der stilles yderligere krav i lovforslaget til daghøjskoler og produktionsskoler, er begrundelsen, at ministeriets undersøgelse af daghøjskoleområdet viste, at der fandtes et omfattende økonomisk samarbejde mellem daghøjskoler og især oplysningsforbund, og at samarbejdet langt overgår de samarbejdsformer, der kendes på de andre områder.

Efter de fra den 1. august 1996 gældende bestemmelser for frie skoler er bl.a. medlemmer af kommunalbestyrelse/amtsråd og andre kommunalt udpegede personer udelukket fra at være medlem af en fri skoles bestyrelse, hvis (amts)kommunen udlejer bygninger til skolen. Det foreslås, at disse personer fremover kan være med i bestyrelsen, selv om kommunalbestyrelsen/amtsrådet er udlejer af ejendomme m.m. til skolen. Hvis der opstår spørgsmål om de kommunale repræsentanters habilitet, fx ved behandlingen af sager om kommunale lejemaal, vil de almindelige habilitetsbestemmelser i forvaltningsloven skulle anvendes.

Retten til kommunal repræsentation vil gælde for alle institutioner, der er omfattet af lovforslaget.

Herudover indholder forslaget i § 1, nr. 9, en bestemmelse om særlige uddannelser med mulighed for brugerbetaling.

Særligt om daghøjskoler og produktionsskoler

Med de øgede krav til de selvejende uddannelsesinstitutioners selvstændighed og indførelse af store statstilskud i lovgivningen om daghøjskoler og produktionsskoler i 1990 og 1994 står det klart, at en organisationsstruktur, som mange daghøjskoler har været baseret på i forhold til oplysningsforbund, ikke er holdbar. Imidlertid er det vigtigt at sikre, at de positive muligheder, der ligger i et tæt samarbejde mellem de forskellige uddannelsesformer, ikke går tabt i en ny organisationsstruktur.

De gensidige fordele, der kan opnås ved et tæt samarbejde mellem daghøjskoler og oplysningsforbund, kan imidlertid opnås, selv om der er tale om selvstændige skoler. Det afgørende for samarbejdet er - ud over at det skulle løse praktiske problemer - at parterne har samme idebetonede fællesskab. Et sådant idebetonet fællesskab er imidlertid ikke nødvendigvis båret af en overordnet institutionsstruktur eller af personsammenfald i bestyrelserne. Fællesskabet er netop idebetonet. Der er intet til hinder for, at et frugtbart samarbejde kan foregå mellem selvstændige parter, der hver varetager egne hensyn. Det ses allerede i dag på en række daghøjskoler og i forhold til andre selvejende undervisningsinstitutioner.

Alt i alt bør afgørende interesser for samarbejdet mellem oplysningsforbund og daghøjskoler være forenelige med behovet for at sikre gennemskuelighed, for at give muligheder for et reelt tilsyn og for at sikre ligebehandling i forhold til andre skoleformer.

Lovforslaget betyder, at der ikke længere vil være mulighed for indirekte valg af bestyrelsesformand og dobbeltrolle for revisorerne i forhold til udlejere af lokaler til daghøjskoler. Skolelederen kan ikke samtidig være leder for en anden daghøjskole, produktionsskole, eller være ansat i en kommune, der yder grundtilskud til skolen. Lederen kan endvidere ikke være leder for et oplysningsforbund, der har økonomiske forbindelser til skolen. Desuden skal aftaler, herunder husleje- og ejendomaftaler indgås på sædvanlige markedsvilkår og skal ændres, hvis udviklingen tilsiger det. Ministeren kan fastsætte nærmere regler om huslejeaftaler.

Der vil således ikke være noget til hinder for, at daghøjskoler som uafhængige institutioner viderefører eller indgår økonomiske aftaler m.v. med fx oplysningsforbund. Hvis dette er tilfældet, stiller lovforslaget særlige habilitetskrav til skolens bestyrelsesmedlemmer og leder.

Tilsvarende gælder, at der ikke i lovforslaget ændres ved repræsentantskabet eller ved valg til bestyrelsen og herigennem ved oplysningsforbundenes muligheder for som bevægelse at sikre en bestyrelse inden for et idebetonet fællesskab.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Lovforslaget vil ikke have administrative og økonomiske konsekvenser for staten, kommunerne, amtskommunerne og institutionerne.

Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ikke administrative konsekvenser for borgerne.

Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter

Lovforslagets miljømæssige konsekvenser eller administrative og erhvervsøkonomiske konsekvenser for erhvervslivet

Lovforslaget forventes ikke at have miljømæssige konsekvenser eller administrative og erhvervsøkonomiske konsekvenser for erhvervslivet.

Vurdering af konsekvenser af lovforslag

	Positive konsekvenser/mindredgifter (hvis ja, angiv omfang)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner	ingen	ingen
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner	ingen	ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	ingen	ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	ingen	ingen
Miljømæssige konsekvenser	ingen	ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	ingen	ingen
Forholdet til EU-retten	Forslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Det foreslås, at der også for seminariernes vedkommende indføres de nye præciserende regler vedr. de selvejende uddannelsesinstitutioners uafhængige status. De fire uddannelseslove på seminarieområdet, lov om uddannelse af lærere til folkeskolen, lov om uddannelse til håndarbejds lærere, lov om uddannelse til ernærings- og husholdningsøkonom og lov om uddannelse af pædagoger, henviser i forvejen til selvejelovens bestemmelser for så vidt angår selvejeregler, økonomiske forhold, tilskudsbestemmelser, revisionsforhold m.v. Samtlige bestemmelser i dette lovforslags § 1 vil derfor også komme til at gælde de fire seminarielove.

Til nr. 2

Det foreslås, at det tydeliggøres i lovteksten, hvad der kræves, for at en af loven omfattet institution opfylder kravet om at være en selvejende institution. Dette krav skal institutionen løbende opfylde for at være omfattet af loven og modtage statstilskud i henhold til denne.

At institutionen skal være uafhængig betyder, at den skal indrette sin virksomhed alene med henblik på at varetage institutionens egne interesser og, at den ikke må være undergivet juridisk og/eller økonomisk styring fra uvedkommende side. Institutionens midler må alene bruges til gavn for institutionens godkendte lovlige aktivitet, og midlerne skal anbringes i overensstemmelse med reglerne i lovens § 23. Ved den

godkendte lovlige aktivitet forstås den aktivitet, som institutionen er godkendt til at gennemføre efter den godkendelse, der er givet efter lovens § 1, og som ligger inden for institutionens vedtægtsbestemte formål. Den gældende lov kræver, at institutionen skal være selvejende, men der er ikke givet en beskrivelse af, hvad der nærmere ligger heri. Det er vigtigt, at definitionen af en selvejende uddannelsesinstitution er den samme i Undervisningsministeriets lovgivning, jf. de almindelige bemærkninger om lovgivningen om de frie skoler og formålet med denne lovgivning.

Det er ikke med forslaget tanken at forhindre et gensidigt samarbejde med andre uafhængige undervisningsinstitutioner. Samarbejdet må blot ikke gå så vidt, at et fælles mål overskygger den enkelte institutions interesse i at arbejde for udvikling og økonomisk konsolidering af institutionen som en selvstændig enhed.

Hvis institutionen ikke opfylder uafhængighedskravet, kan institutionen ikke blive godkendt efter denne lov. Såfremt en allerede godkendt institution på et tidspunkt efter godkendelsen ophører med at opfylde kravet om at være uafhængig, vil bestemmelsen i lovens § 3, stk. 2, om tilbagekaldelse af godkendelsen, hvis institutionen ikke opfylder gældende regler, kunne tages i anvendelse.

Det vil også være muligt at tage lovens § 21 i anvendelse. Ministeren kan beslutte, at tilskud tilbageholdes, kræves tilbagebetalt og bortfalder for fremtiden, hvis institutionen ikke opfylder kravet om uafhængighed og anvendelse af midler.

Ministeriet kan, jf. lovens § 22, stk. 1, indkalde oplysninger med henblik på undersøgelse af, om lovens

betingelser er opfyldt, herunder lovens krav om uafhængighed.

Til nr. 3

Bestemmelsen er ny. Med forslaget ønskes en sikkerhed for, at bestyrelsens medlemmer alene varetager institutionens interesser som uddannelsesinstitution, idet bestyrelsesmedlemmer ikke samtidig må sidde i bestyrelsen for institutioner mv., der repræsenterer interesser, der kan være modsatrettede. Det gælder især udlejer af ejendomme, en del af ejendomme, skibe og lignende fysiske rammer - eller repræsentanter for udlejer. Med ansatte i ledende stillinger tænkes på personer, der har fuldmagt til at handle på udlejers vegne eller som i øvrigt som følge af ansættelsesforholdet har indflydelse på udlejers dispositioner i forhold til lejer. Følgelig vil fx servicemedarbejdere på rengørings- eller kantineområdet ikke være omfattet af forbudet. Endvidere har man fundet det rimeligt, at kommuner/amtskommuner kan udpege bestyrelsesmedlemmer til bestyrelsen, selv om kommunen er udlejer af ejendomme m.m. til uddannelsesinstitutionen. Det forudsættes dog, at de almindelige habilitetsregler, jf. forslaget til § 8, stk. 5, finder anvendelse i tilfælde, hvor der opstår spørgsmål om de kommunale repræsentanters habilitet, fx i sager om kommunale lejemål o.lign. Begrebet udleje i lovtæksten omfatter også udleje i form af leasing.

Forbudet i forslaget til § 8, stk. 3, nr. 1-3, omfatter alle former for udlejere, bortset fra egentlige kommunale, amtskommunale og statslige ejere af ejendomme m.m. Statslige og kommunale selskaber, virksomheder og lignende vil ligesom private selskaber, selvejende institutioner, m.v. være omfattet af forbudet i nr. 1-3.

Med ordet »kontrollerer« i nr. 1 og 2 i forslag til § 8, stk. 3, tænkes på en egentlig økonomisk eller styringsmæssig kontrol med udlejer.

Med »tilsvarende uddannelsesinstitution« i forslaget til § 8, stk. 3, nr. 4, sigtes til institutioner, der udbyder samme uddannelse(r), fx kan samme person ikke samtidig være bestyrelsesmedlem i bestyrelsen for to lærerseminarier, men nok i et pædagogseminariums og i et lærerseminariums bestyrelse. Kommunale repræsentanter må være medlemmer af flere bestyrelser for tilsvarende uddannelsesinstitutioner.

Endelig er der som noget nyt i forslaget en lempelse i forhold til de ovennævnte stramninger om bestyrelseshabilitet, idet der indføres hjemmel for ministeren til at fastsætte en bagatelgrænse med hensyn til udlejningsaktivitets betydning for bestyrelsesmedlemmers inhabilitet, da det antages, at udlejning af lokaler m.v.

i meget begrænset omfang ikke indebærer en risiko for, at bestyrelsesmedlemmerne ikke varetager skolens tarv. I dette tilfælde må det pågældende bestyrelsesmedlems habilitet vurderes efter forvaltningsloven, når spørgsmål om udlejningsforholdet behandles i bestyrelsen. Bagatelgrænsen vil udgøre en ubetydelig del af skolens lokaler og af skolens lejeudgift. Bagatelgrænsen vil blive fastlagt i relation til skolens størrelse og hertil svarende lokaleforbrug. Der kan blive tale om forskellige beregningsmetoder inden for forskellige skoleformer.

Til nr. 4

Bestemmelsen er ny. Huslejeaftaler, aftaler om leje af transportmidler, aftaler vedr. edb-udstyr og lignende aftaler af økonomisk betydning skal normalt indgås på vilkår, der ikke er ringere for institutionerne end sædvanlige markedsvilkår. Vilkårene må gerne være bedre end sædvanlige markedsvilkår. Der foreslås endvidere en hjemmel, hvorefter ministeren kan fastsætte nærmere regler om huslejeaftaler, fx regler der standardiserer aftaleudforminger, herunder bestemmelser om maksimal opsigelsesfrist. Ligeledes kan der fastsættes regler om kravet om, at huslejeaftaler ikke må indgås på ringere vilkår end sædvanlige markedsvilkår, herunder for institutioner af den pågældende type og beliggenhed. Reglen omfatter også aftaler, der er indgået ved lovens ikrafttræden. Institutionen er forpligtet til at søge urimelige aftaler ændret, og undladelse heraf kan føre til, at ministeriet må gribe ind fx ved at benytte lovens § 21 om at tilbageholde tilskud m.v. For aftaler indgået før 1. juli 1999 tages hensyn til opsigelsesvilkårene.

Til nr. 5

Det præciseres - i overensstemmelse med dansk rets almindelige praksis - at staten kan foretage modregning i statens tilskud, når der er udbetalt for meget i statstilskud til institutionen. Modregningen gennemføres hurtigst muligt. Modregningsretten påvirker ikke statens adgang til at kræve tilbagebetaling på anden måde, fx øjeblikkelig kontant tilbagebetaling, når dette skønnes mest rigtigt, eller i form af anmeldelse af kravet i institutionens konkursbo. Reglen gælder uanset, om det for meget udbetalte tilskud skyldes en fejl fra institutionens eller fra statens side. Uddannelsesinstitutionerne er forpligtet til at have nøje kendskab til tilskudsreglerne, og det findes derfor rimeligt, at uddannelsesinstitutionen normalt må tilbagebetale (som regel via modregning) beløb, selv om fejlen for udbetalingen ikke kan henføres til skolen. Statens tilbagebetalingskrav er undergivet den 5-årige forældelse.

Til nr. 6

Bestyrelsesmedlemmerne underskriver på tro og love (dvs. under skærpet strafansvar, jf. straffelovens § 161), at de opfylder de habilitetskrav, der er fastsat i den foreslåede affattelse af lovens § 8, stk. 3. Bestemmelsen er ny og foreslås for at understrege vigtigheden af bestyrelsesmedlemmernes habilitet.

Til nr. 7

Lignende bestemmelse findes allerede i lovgivningen om de frie skoler, dvs. frie grundskoler, frie kostskoler, gymnasiet og hf.

Det præciseres, at revisor skal være uafhængig af modstående interesser. Institutionens revisor må ikke samtidig være revisor for udlejer af institutionens faste ejendom m.m. eller for selskaber m.fl., der kontrollerer udlejer af den faste ejendom m.m. Bestemmelsen giver ministeriet hjemmel til at gribe ind over for institutionen i form af krav om udskiftning af revisor og eventuelt i form af andre af lovens reaktionsmuligheder, hvis institutionen ikke imødekommer kravet.

Habilitetsreglerne i revisorlovgivningen kan ikke håndhæves af Undervisningsministeriet i relation til institutionerne, hvorfor det er fundet nødvendigt direkte i Undervisningsministeriets selvejellovgivning at optage et specielt krav (og en tilskudsforudsætning), der særligt sikrer revisors uafhængighed i relation til udlejningsforhold.

Skolens revisor er ministeriets »garant på stedet« for, at skolen økonomiserer med statens tilskud, og det er af afgørende betydning, at reglerne tilrettelægges med henblik på at sikre, at revisor kun vurderer en disposition eller en aftale ud fra skolens interesser. Det er ikke i overensstemmelse med selvejebegrebet på undervisningsområdet, at revisor foretager en »koncernvurdering« af lejeforholdet.

I øvrigt forudsættes det, at institutionens revisor overholder revisorlovgivningen, herunder også revisorlovgivningens almindelige habilitetsbestemmelser. Det fremgår direkte af revisorlovgivningen, at revisor ikke må være ejer af udlejningsejendomme, idet disse love forbyder revisor at udøve anden erhvervsvirksomhed. Derfor er dette forbud ikke medtaget i nærværende forslag. Det er klart uforeneligt med uddannelsesinstitutionens interesser i at opnå bedst mulige lejevilkår, at revisor samtidig er udlejer af institutionens bygninger.

Bestemmelsen i forslaget til nr. 7 udelukker ikke, at en revisor er revisor for uddannelsesinstitutionen, selv om en anden selvstændig revisor i samme (landsdækkende) revisionsfirma er revisor for udlejer. Afgørende for forbudet i forslaget til § 24 a vil det være, om

udlejers revisor har instruktionsbeføjelse over for institutionens revisor. Er det tilfældet, må revisor ikke være institutionsrevisor.

Tilsidesætter institutionen kravene til revisor eller ministeriets påbud om at udpege en ny revisor, kan lovens almindelige reaktionsmuligheder i forbindelse med overtrædelse af love og regler tages i anvendelse af Undervisningsministeriet, herunder bestemmelserne i lovens § 21 om fortabelse af retten til tilskud.

Til nr. 8 og nr. 9

Med uddannelser af særlig karakter menes dels, at det fx kan være uddannelser, som er mere eksperimentelt opbygget end de traditionelle, videregående uddannelser, dels at der som regel er knyttet deltagerbetaling til uddannelsen. Det afhænger af den enkelte særlige uddannelses karakter, om der kan udstedes en egentlig bekendtgørelse om uddannelsen, eller om ministeriet (indledningsvis) foretrækker en regulering i form af en uddannelsesplan.

Det er tanken, at Danmarks Evalueringsinstitut, jf. forslag til lov om Danmarks Evalueringsinstitut, der er fremsat i Folketinget den 5. november 1998 (L 81), skal foretage en evaluering af de nye særlige uddannelser til brug for undervisningsministerens vurdering af, om institutionen og uddannelsen bør godkendes efter § 28 a. Den nye institution afholder selv udgiften i forbindelse med evalueringen.

Til § 2

Herom henvises til bemærkningerne til de tilsvarende bestemmelser i § 1.

Til nr. 3.

For så vidt angår nr. 3 bemærkes, at anbringelse i udenlandske værdipapirer, bortset fra aktier, kun må ske i værdipapirer, udstedt i andre lande inden for De Europæiske Fællesskaber, og kun såfremt værdipapirerne giver samme sikkerhed som de værdipapirer, der er nævnt i de øvrige numre. Bestemmelsen opdaterer anvendelsesreglerne i forhold til EU-retten.

Til §§ 3, 4, 6 og 7

Der henvises til de almindelige bemærkninger og til bemærkningerne til § 1, nr. 3.

Det bemærkes, at forslaget i nr. 1 i § 3, 4, 6 og 7, indeholder en modifikation i forhold til den gældende bestemmelse, idet inhabilitet som følge af ansættelse i fonde, selskaber, foreninger eller andre virksomheder, der udlejer ejendomme m.m. til skolen, nu begrænses til at omfatte ansatte i ledende stillinger. Med ansatte i ledende stillinger tænkes på personer, der har fuldmagt til at handle på udlejers vegne eller som i øvrigt

som følge af ansættelsesforholdet har indflydelse på udlejers dispositioner i forhold til lejer. Følgelig vil fx servicemedarbejdere på rengørings- eller kantineområdet ikke være omfattet af forbudet.

Til nr. 2 i §§ 3, 4, 6 og nr. 3 i § 7

Det fremgår direkte af revisorlovgivningen, at revisor ikke må være ejer af udlejningsejendomme, idet disse love forbyder revisor at udøve anden erhvervsvirksomhed. Derfor foreslås det, at dette forbud udgår af lovene om selvejende uddannelsesinstitutioner. Det er klart uforeneligt med uddannelsesinstitutionens interesser i at opnå bedst mulige lejevilkår, at revisor samtidig er udlejer af institutionens bygninger.

Til § 5

Til nr. 1

Kommunalbestyrelser og amtsråd godkender den enkelte skoles vedtægt. For at lette dette arbejde og for at sikre vedtægternes overensstemmelse med loven foreslås det, at visse vigtige bestemmelser fremgår direkte af lovteksten, og at undervisningsministeren herudover fastsætter regler om vedtægternes indhold. Vedtægten kan udover de i lovteksten nævnte krav bl.a. indeholde regler om institutionens uddannelsesformål, bestyrelsens sammensætning og funktionsperiode, regler for bestyrelsens opgaver og regler for bestyrelsens arbejde.

Det har altid været forudsat, at midler der var tilovers efter en skoles nedlæggelse, skulle anvendes til beslægtede formål, og de eksisterende vedtægter indeholder normalt også bestemmelse herom. Der er imidlertid ikke i den gældende lov noget direkte krav om en sådan anvendelse af midlerne. Ifølge lovens § 6, stk. 2, kræves det blot, at vedtægterne skal indeholde bestemmelse om skolens ophør, herunder om anvendelse af eventuelle overskydende midler.

For at sikre en ensartet praksis (svarende til almindelig fondsretlig praksis) på dette område foreslås det fastsat i loven, at den pågældende vedtægtsbestemmelse skal gå ud på anvendelse af overskydende midler til beslægtede formål. Det foreslås samtidig, at den konkrete disposition - som foretages af den afgående bestyrelse - skal godkendes af vedkommende kommunalbestyrelse. Dette er i overensstemmelse med praksis og begrundet i, at kommunalbestyrelsen som den myndighed, der godkender vedtægter - og dermed en skoles oprettelse - tillige bør have et medansvar for dispositionerne i forbindelse med nedlæggelsen. Ved overskydende midler forstås som hidtil den nettoformue, der måtte være tilbage efter fyldestgørelse af

kreditorer m.v., herunder i form af tilbagefaldsret af bygninger, inventar m.v.

Det er en betingelse for i fremtiden at oppebære driftstilskud, at skolens vedtægt følger bestemmelserne i den foreslåede affattelse af § 6, stk. 2, og regler fastsat med hjemmel heri, jf. forslaget til § 5, nr. 6, og til § 8, stk. 4. Overtrædelse kan medføre standsning af tilskud efter lovens § 14, stk. 3.

Til nr. 2

Til stk. 2

Den foreslåede bestemmelse svarer til gældende bestemmelser i de øvrige selvejelove. Bestemmelsen omfatter både tilskudsmidler og midler, der er tilgået skolen på anden måde, fx via deltagerbetaling. Bestemmelsen sikrer langsigtede skole- og uddannelseshensyn, idet risikobetonede pengeanbringelser vil kunne bringe skolens økonomi i fare, herunder betyde tab af offentlige tilskud. Skolerne må i øvrigt ikke deltage i erhvervmæssig virksomhed.

Bestemmelsen er en udbygning og omformulering af den nuværende § 7, der forbyder anvendelse af institutionens midler til at investere i andelsforeninger, aktie- og andelsselskaber, interessentskaber, fonde eller andre selskaber eller institutioner med erhvervmæssigt formål. Dette forbud vil også gælde efter den nye formulering.

Til stk. 3 og 4

Herom henvises generelt til bemærkningerne til § 1, nr. 4

Det skal fremgå af skolens regnskaber, hvis der er økonomiske forbindelser med andre institutioner eller folkeoplysende kredse, der modtager offentlige tilskud. Revisor vil være forpligtet til at påse, at sådanne aftaler indgås på vilkår, der er rimelige for skolen.

Til nr. 3

Til stk. 3, nr. 1-4

De foreslåede bestemmelser i stk. 3, nr. 1-3, og delvis i nr. 4, svarer til forslag til bestemmelser i de øvrige selvejelove og bestemmelserne i lovene om de frie skoler, jf. bemærkningerne til § 1, nr. 3.

I den nuværende lov er det alene fastlagt, at der i bestyrelsen kan være repræsentanter for den eller de kommunalbestyrelser eller amtsråd, der yder grundtilskud til skolen, og at de kommunale eller andre offentligt udpegede medlemmer ikke må udgøre et flertal i skolens bestyrelse. Endvidere er det fastlagt, at de lokale arbejdsmarkedsorganisationer skal være repræsenteret i en produktionssskoles bestyrelse.

Med forslaget til § 8, stk. 3 nr. 1-3, præciseres habilitetsbestemmelser for så vidt angår forholdet mellem udlejer af ejendomme m.m. og skolen som lejer. Undersøgelser af daghøjskoleers uafhængige status har vist, at der er personsammenfald mellem bestyrelser for daghøjskoler og bestyrelser for oplysningsforbund, der oftest står som udlejer af bygninger til skolerne. Der er således en risiko for ulovlig sammenblanding af de to institutioners økonomi og interesser.

I § 8, stk. 3, nr. 4, præciseres habilitetsbestemmelserne yderligere ved, at det ikke fremover vil være muligt at være medlem af en daghøjskoles eller en produktionsskoles bestyrelse og samtidig være medlem af bestyrelsen for en tilsvarende uddannelsesinstitution. Ved en tilsvarende uddannelsesinstitution forstås en skole af helt samme type, dvs. at det ikke er tilladt at sidde i bestyrelsen for to daghøjskoler samtidig, hvorimod man gerne må sidde i en daghøjskolebestyrelse og produktionsskolebestyrelse samtidig.

Det vil desuden ikke være tilladt for et medlem af en daghøjskoles eller produktionsskoles bestyrelse at sidde i ledelsen for en folkeoplysende kreds, som modtager tilskud i henhold til lov om støtte til folkeoplysning, hvis der er økonomiske forbindelser mellem skolen og kredsen. En folkeoplysende kreds er ifølge folkeoplysningsloven en sammenslutning af mindst 5 personer, men kan også udgøres af et oplysningsforbund, en forening eller en fritids- og ungdomsklub, jf. folkeoplysningslovens § 4, stk. 3. I tilfælde hvor kredsen er et oplysningsforbund el.lign., vil ledelsen udgøres af dets bestyrelse og dets leder/forretningsfører, og der må i så fald ikke være sammenfald mellem bestyrelsen for en daghøjskole eller produktionsskole og oplysningsforbundets ledelse, hvis der er økonomiske forbindelser mellem skolen og kredsen. Bestemmelsen er således ikke begrænset til de tilfælde, hvor der er tale om udlejning af ejendomme m.m. Med økonomiske forbindelser forstås alle former for aftaler, ydelser, køb, salg, gaver, lån, leje og lignende af økonomisk betydning. Det sikres herved, at ledelsen for daghøjskoler med tilknytning til oplysningsforbund, hvor der er konstateret et personsammenfald, fremover alene varetager skolens egne interesser og forvalter økonomien til størst mulig gavn for skolen og uafhængigt af uvedkommende interesser. Daghøjskoler og produktionsskoler modtager ligesom Undervisningsministeriets øvrige selvejende institutioner betydelige statstilskud, medens de folkeoplysende kredse alene modtager kommunale tilskud og desuden er afhængige af en større deltagerbetaling. Bestemmelsen vil normalt ikke berøre ledelsen for små lokale idrætsforeninger eller andre for-

eninger, der får tilskud efter lov om støtte til folkeoplysning, da de ikke har økonomiske forbindelser til daghøjskolen eller produktionsskolen.

Medlemmer af skolernes bestyrelse skal ved den årlige regnskabsaflæggelse afgive en tro og love erklæring om, at de opfylder habilitetsbestemmelserne.

Stk. 3, nr. 4, gælder ikke for kommunalt udpegede medlemmer.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger.

Til stk. 4 og stk. 5

Herom henvises til § 1, nr. 3.

Til stk. 6

Der er i dag kun hjemmel til at fastsætte løn- og ansættelsesvilkår for lærere og ledere ved daghøjskoler og produktionsskoler.

Der i loven tillige behov for hjemmel til at kunne fastsætte vederlag for varetagelse af hvervet som formand og næstformand for bestyrelsen. På erhvervs-skole- og seminarieområdet er det således efter forhandling med finansministeren besluttet, at der kan ydes særskilt vederlag til bestyrelsens formand og eventuelt næstformand.

På baggrund heraf foreslås indført tilsvarende mulighed ved daghøjskoler og produktionsskoler. Efter den foreslåede bestemmelse i stk. 6 skal vederlaget til formand og eventuelt næstformand ved daghøjskole og produktionsskole bestyrelser fastsættes efter Finansministeriets regler om særskilt vederlag.

Nærmere retningslinjer om honorarstørrelsen mv. tænkes fastsat af Undervisningsministeren efter forhandling med finansministeren. På dette grundlag godkender kommunalbestyrelsen herefter ud fra skolens størrelse og økonomi samt andre forhold af betydning for en eventuel vederlæggelse, om sådanne vederlag skal ydes.

Der vil herefter kun kunne ydes vederlag til formænd og næstformænd, og kun i overensstemmelse med de nævnte regler om særskilt vederlag. Der vil endvidere ikke kunne ydes diæter til bestyrelsesmedlemmer efter de kommunale regler, idet sådanne diæter anses for en form for særskilt vederlag.

Til nr. 4

I den nuværende lov er det alene fastsat, at skolens leder varetager den daglige ledelse og har det pædagogiske ansvar. Med lovforslaget fastsættes som noget nyt, at skolelederen ikke samtidig kan være leder for en anden daghøjskole, produktionsskole, undervisnings- eller kursusinstitution eller være ansat i en grundtilskudsdydende kommune. Lederen kan endvi-

dere ikke være leder for en kreds i henhold til folkeoplysningsloven, hvis kredsen har økonomiske forbindelser til skolen.

Bestemmelsen skal sikre daghøjskoler og produktionsskoler reelle uafhængighed og selvejende status. Baggrunden herfor er, at det i en række tilfælde har vist sig, at lederne har en dobbeltfunktion, idet de samtidig er leder af en anden institution. Blandt andet er lederne på en række daghøjskoler med tilknytning til oplysningsforbund tillige ansat som forretningsfører eller daglig leder for det pågældende oplysningsforbunds lokalafdeling. Dette vil fremover ikke være tilladt, medmindre der ikke er nogen former for økonomiske forbindelser mellem skolen og oplysningsforbundet (den folkeoplysende kreds). Med hensyn til en definition af økonomiske forbindelser henvises til bemærkningerne til § 5, nr. 3. Bestemmelsen understreger samtidig, at daghøjskoler og produktionsskoler af en vis størrelse kræver en leder, der er ansat på fuld tid. Ved mindre skoler må lederen tillige varetage undervisningsopgaver.

Bestemmelsen vedrører alene ansættelsen som ledere ved daghøjskoler og produktionsskoler, men ikke øvrige ansættelsesforhold.

Til nr. 5

Den gældende bestemmelse, hvorefter skolerne efter anmodning fra undervisningsministeren har pligt til at afgive oplysninger om undervisningen, lærerne, deltagerne samt om skolernes drift og regnskab udvides til generelt at omfatte alle oplysninger, der er nødvendige for Undervisningsministeriets tilsyn. Der tænkes herved bl.a. på ministerens pligt til at påse, at regler om bestyrelsesabilitet overholdes, herunder at der ikke er økonomiske forbindelser mellem kredse og skole, når medlemmer af ledelsen af kredsen samtidig sidder i skolens bestyrelse, jf. forslaget i § 5, nr. 3.

Til nr. 6

Det præciseres, at det er en betingelse for tilskud, at institutionens vedtægt fremover følger bestemmelsen i lovens § 6, stk. 2, jf. bemærkningerne til § 5, nr. 1.

Til nr. 7

Med forslaget præciseres og udbygges bestemmelserne om standsning af tilskud, helt eller delvist bortfald af tilskud og om tilbagebetaling af tilskud, når en skole overtræder regler og vilkår. Efter § 14, stk. 3, i sin nuværende udformning kan undervisningsministeren standse udbetalingen af tilskud, hvis skolernes virksomhed ikke er i overensstemmelse med bestemmelserne i loven, eller hvis skolerne ikke giver under-

visningsministeren de oplysninger, skolerne har pligt til at aflevere efter lovens § 10.

Det følger af lovens bestemmelser iøvrigt, at en skole, der ikke følger lovens bestemmelser, ikke er berettiget til tilskud, og at der derfor udover en blot standsning af udbetaling kan blive tale om at lade tilskud bortfalde, eventuelt kræve tilbagebetaling af udbetalte beløb. For at undgå misforståelser og skabe klarhed over regelsættet herom foreslås dette præciseret i forbindelse med de øvrige tilskudsbestemmelser. Herved vil ministeriet opnå en forenkling i administrationen af tilbagebetalingssager.

Af samme grund foreslås det samtidig som nye bestemmelser i nr. 4 - 5 fastslået, at tilskud bl.a. kan standses eller bortfalde i situationer, hvor en skole er indgået i et fællesskab eller et samarbejde, der indebærer et afhængighedsforhold, som betyder at skolen ikke er reelt selvstændig, fx vil etablering af skolekoncerner fratage den enkelte skole sin selvstændighed. Der er tale om skønsmæssige vurderinger, som det ikke på forhånd er muligt at give en udtømmende beskrivelse af. At der foreligger en »nærliggende risiko« for, at skolen styres af andre skal forstås således, at ministeriet efter en samlet vurdering af alle sagens forhold vurderer, at skolen ikke har bevist, at der foreligger tilstrækkelig sikkerhed for, at den har den selvstændige status, som er forudsat i lovgivningen, herunder som betingelse for at modtage store statstilskud. Skønnet udøves inden for de rammer, der er nævnt i lovtæksten, samt efter forvaltningsrettens almindelige principper om saglige hensyn m.v. Bestemmelsen blev indsat i lovgivningen for de frie skoler i 1996 og tænkes kun anvendt i grove tilfælde. Mindre grave-nde og enkeltstående tilfælde i forbindelse med de nævnte samarbejdsrelationer vil normalt kun udløse et pålæg fra ministeriet.

Det samme foreslås i nr. 6 for så vidt angår tilfælde, hvor en skoles virksomhed ligger åbenbart uden for, hvad der er sædvanlig praksis for skoleformen, dvs. med hvad der har været lovens intention med daghøjskoler og produktionsskoler. Reglen vil kun blive benyttet i helt specielle tilfælde, hvor skolens forhold fx på det undervisningsmæssige og pædagogiske område afviger stærkt fra, hvad der er normalt på det pågældende skoleområde. Samme regel findes i loven om de frie kostskoler, og den har kun været anvendt få gange.

Forslaget til nr. 7 har til formål at begrænse statens tab i forbindelse med tilskudsudbetalinger, idet bestemmelsen betyder, at ministeriet kan tilbageholde tilskud, såfremt skolens økonomi er så dårlig, at der er

en meget stor sandsynlighed for, at skolen må indstille skoledriften.

Til nr. 8

Herom henvises til bemærkningerne til § 1, nr. 7.

Til nr. 9

Herom henvises til bemærkningerne til § 1, nr. 6.

Til § 8

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. juli 1999, og at de nye skærpede habilitetskrav til bestyrelsen ved eksisterende skoler i §§ 1, 2 og 5 skal være opfyldt senest ved førstkommende nyvalg til bestyrelsen, og kravene til revisor senest den 1. juli 2000. Betingelsen om vedtægternes indhold har virkning fra den 1. januar 2001. Det er ikke nødvendigt at indsætte en overgangsordning for forslagene i §§ 3, 4, 6 og 7, da der er tale om lempelser.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

§ 1. Loven omfatter selvejende institutioner, der af undervisningsministeren godkendes til at give videregående uddannelse eller efter- og videreuddannelse.

Stk. 2. For seminarierne gælder loven, i det omfang det følger af lovgivningen om uddannelserne på seminarierne.

Stk. 3. For Den frie Lærerskole gælder loven, i det omfang det følger af § 29, stk. 1.

Stk. 4. Undervisningsministeren kan efter forhandling med institutionen beslutte, at andre selvejende uddannelsesinstitutioner, der er godkendt efter anden lovgivning, bortset fra institutioner omfattet af universitetsloven, kan blive godkendt efter nærværende lov.

§ 8. Institutionen ledes af en bestyrelse.

Stk. 2. Bestyrelsen sammensættes således, at flertallet af medlemmer samt formanden kommer fra aftagerkredse og andre kredse uden for institutionen, der har en væsentlig interesse i institutionens virksomhed. Institutionens leder deltager i bestyrelsens møder uden stemmeret.

Lovforslaget

§ 1

I lov nr. 311 af 24. april 1996 om selvejende institutioner for videregående uddannelser m.v. foretages følgende ændringer:

1. I § 1, *stk. 2*, indsættes som *2. pkt.*:

»Endvidere gælder § 2a og § 8, *stk. 3 - 5*, for de selvejende institutioner, der er omfattet af lovgivningen om uddannelserne på seminarierne.«.

2. Efter § 2 indsættes:

§ 2a. En institution, der er omfattet af denne lov, skal i sit virke som selvejende institution være uafhængig, og institutionens midler må alene komme institutionens godkendte uddannelsesformål til gode.«.

3. I § 8 indsættes efter *stk. 2* som nye stykker:

Gældende formulering

Stk. 3. Undervisningsministeren kan godkende fravigelse fra bestemmelsen i stk. 2 for selvejende institutioner, der var godkendt før lovens ikrafttræden.

Lovforslaget

»*Stk. 3.* Følgende personer kan ikke være medlem af bestyrelsen:

- 1) Medlemmer af bestyrelsen i fonde, selskaber, foreninger eller andre virksomheder, der udlejer ejendomme m.m. til institutionen eller kontrollerer udlejer af ejendomme m.m. til institutionen.
- 2) Advokater, revisorer og lignende rådgivere for samt ansatte i ledende stillinger i fonde, selskaber, foreninger eller andre virksomheder, der udlejer ejendomme m.m. til institutionen, eller som kontrollerer udlejer af ejendomme m.m. til institutionen.
- 3) Private ejere af ejendomme m.m., der udlejes til institutionen.
- 4) Medlemmer af bestyrelsen ved en tilsvarende uddannelsesinstitution bortset fra kommunalt udpegede medlemmer.

Stk. 4. Undervisningsministeren fastsætter regler om, at stk. 3, nr. 1, 2 og 3, ikke finder anvendelse, hvis lejeforholdet er af uvæsentligt omfang

Stk. 5. For bestyrelsen, lederen og andre ansatte ved institutionen gælder i øvrigt bestemmelserne i forvaltningslovens kapitel 2 om inhabilitet og i kapitel 8 om tavshedspligt m.v.«.

Stk. 3 bliver herefter stk. 6.

4. Efter § 17 indsættes:

§ 17 a. Aftaler, herunder husleje- og ejendomsaftaler, skal indgås på vilkår, der ikke er ringere for institutionerne end sædvanlige markedsvilkår, og skal søges ændret, hvis udviklingen i markedsvilkårene tilsiger det.

Stk. 2. Undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om huslejeaftaler.«.

5. I § 21 indsættes som 2. pkt.:

»For meget udbetalt tilskud kan modregnes i kommende tilskudsudbetalinger.«.

§ 21. Såfremt betingelserne for tilskud ikke er opfyldt, eller såfremt institutionen i øvrigt ikke overholder regler og øvrige vilkår, kan undervisningsministeren beslutte, at tilskud ydet efter § 14 og § 16 tilbageholdes, kræves tilbagebetalt og bortfalder for fremtiden.

Gældende formulering

§ 24. Institutionens regnskabsår er finansåret. Ved regnskabsårets afslutning udarbejdes et årsregnskab omfattende resultatopgørelse, balance og anlægsoversigt. Regnskabet skal underskrives af bestyrelsen og af institutionens leder.

Stk. 2. Institutionens regnskaber revideres af rigsrevisor i henhold til lov om revisionen af statens regnskaber m.m. § 2, stk. 1.

Stk. 3. Institutionen udpeger en statsautoriseret eller registreret revisor, som reviderer institutionens regnskaber efter aftale mellem rigsrevisor og undervisningsministeren i henhold til lov om revisionen af statens regnskaber m.m. § 9. Undervisningsministeren fastsætter efter forhandling med rigsrevisor nærmere regler om institutionernes revision.

Stk. 4. Regnskaberne opstilles efter regler, der fastsættes af undervisningsministeren. Institutionens regnskabsføring skal være i overensstemmelse med regler fastsat af undervisningsministeren.

*Kapitel 9**Den Frie Lærerskole**Lovforslaget*

6. I § 24, stk. 1, indsættes som 4. pkt.:

»I forbindelse med indsendelse af årsregnskab til Undervisningsministeriet skal bestyrelsesmedlemmerne afgive en erklæring på tro og love om, at de opfylder betingelserne for at være medlem af bestyrelsen, jf. § 8, stk. 3.«.

7. Efter § 24 indsættes:

»§ 24 a. Institutionens revisor, jf. § 24, stk. 3, må ikke samtidig være revisor for udlejer af de ejendomme m.m., som institutionen anvender, eller for et selskab, en fond, forening eller anden virksomhed, der kontrollerer udlejer. Opfylder revisor ikke lovens krav til revision, kan undervisningsministeren pålægge institutionen inden en nærmere angiven frist at udpege en ny revisor.«.

8. *Overskriften* til Kapitel 9 affattes således:

»*Institutioner med særlige uddannelser*«.

9. Efter § 28 indsættes i kapitel 9:

»§ 28 a. Undervisningsministeren kan godkende en selvejende uddannelsesinstitution, der udbyder uddannelse af en særlig karakter, jf. stk. 2. Godkendelsen, der kan gøres midlertidig, kan til enhver tid trækkes tilbage af undervisningsministeren med virkning fra førstkommande finansår.

Bilag til f. t. 1 vedr. selvejende uddannelsesinstitutioner

Gældende formulering

Lovforslaget

Stk. 2. Undervisningsministeren godkender uddannelsen og rammerne for uddannelsen med hensyn til fagligt niveau, varighed, optagelse, kvalitetsudvikling, lærer kvalifikationer, kvalitetskontrol, m.v. Undervisningsministeren bestemmer, om kravene til en godkendt uddannelse skal fastlægges i en af undervisningsministeren godkendt uddannelsesplan eller i regler fastsat i overensstemmelse med § 6, stk. 1.

Stk. 3. Undervisningsministerens beslutning om godkendelse efter stk. 1 og 2 sker på grundlag af en evaluering af institutionen og uddannelsen. Institutionen afholder udgiften til evalueringen, der gennemføres af en af undervisningsministeren godkendt evalueringsinstitution.

Stk. 4. En institution, der er godkendt efter stk. 1, kan opkræve deltagerbetaling for deltagelse i undervisningen m.v. Undervisningsministeren kan fastsætte en øvre grænse for deltagerbetalingen for den enkelte institution.

Stk. 5. Bortset fra § 6, stk. 1, finder lovens øvrige regler anvendelse for disse selvejende institutioner.«.

§ 2

I lov om erhvervsskoler, jf. lovbekendtgørelse nr. 529 af 17. juni 1996, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 3 indsættes:

»§ 3 a. En skole, der er omfattet af denne lov, skal i sit virke som selvejende institution være uafhængig, og skolens midler må alene komme skolens godkendte uddannelsesformål til gode.«.

§ 5. Skolen ledes af en bestyrelse.

2. I § 5 indsættes efter *stk. 2* som nye stykker:

*Gældende formulering**Lovforslaget*

Stk. 2. Bestyrelsen skal normalt bestå af 6-12 medlemmer, hvoraf 1 medlem udpeges af amtsrådet og mindst 1 medlem af kommunalbestyrelser. Bestyrelsens øvrige medlemmer skal så vidt muligt tilsammen dække skolens virkefelt. Arbejdsgiver- og arbejdstagerrepræsentanterne skal være ligeligt repræsenterede og have tilknytning til det geografiske område og til det arbejdsmarked, som skolen dækker.

Stk. 3. Skolens lærere og teknisk-administrative personale repræsenteres i bestyrelsen uden stemmeret med hver 1 repræsentant. Skolens elever repræsenteres i bestyrelsen uden stemmeret med 2 repræsentanter.

Stk. 4. Skolens leder, jf. § 11, er bestyrelsens sekretær og deltager i bestyrelsens møder uden stemmeret.

Stk. 5. Bestyrelsens sammensætning og ændringer heri skal meddeles undervisningsministeren.

Stk. 6. Undervisningsministeren kan inden for særlige skoleområder godkende en anden sammensætning af bestyrelsen end den i stk. 2 nævnte.

§ 10 a. Bestyrelsen skal forvalte skolens midler, så de bliver til størst mulig gavn for skolens formål.

»*Stk. 3.* Følgende personer kan ikke være medlem af bestyrelsen:

- 1) Medlemmer af bestyrelsen i fonde, selskaber, foreninger eller andre virksomheder, der udlejer ejendomme m.m. til skolen eller kontrollerer udlejer af ejendomme m.m. til skolen.
- 2) Advokater, revisorer og lignende rådgivere for samt ansatte i ledende stillinger i fonde, selskaber, foreninger eller andre virksomheder, der udlejer ejendomme m.m. til skolen, eller som kontrollerer udlejer af ejendomme m.m. til skolen.
- 3) Private ejere af ejendomme m.m., der udlejes til skolen.
- 4) Medlemmer af bestyrelsen ved en tilsvarende erhvervsskole, bortset fra kommunalt udpegede medlemmer.

Stk. 4. Undervisningsministeren fastsætter regler om, at stk. 3, nr. 1, 2 og 3, ikke finder anvendelse, hvis lejeforholdet er af uvæsentligt omfang.

Stk. 5. For bestyrelsen, lederen og andre ansatte ved skolen gælder i øvrigt bestemmelserne i forvaltningslovens kapitel 2 om inhabilitet og i kapitel 8 om tavshedspligt m.v.«.

Stk. 3-6 bliver herefter stk. 6-9.

3. § 10 a, stk. 3, nr. 3, affattes således:

Gældende formulering

Stk. 2. Skolen er forpligtet til at vedligeholde sine bygninger på et forsvarligt niveau i overensstemmelse med en af bestyrelsen godkendt flerårig plan, og til at sikre en forsvarlig standard af udstyr m.v. til de tilskudsberettigede aktiviteter. Undervisningsministeren kan efter forhandling med boligministeren fastsætte nærmere regler om skolernes byggevirk-somhed.

Stk. 3. Skolen skal under størst mulig hensyntagen til sikkerheden anbringe de likvide midler på en eller flere af følgende måder:

- 1) I fondsaktiver eller gældsbreve, for hvilke den danske stat eller en dansk kommune står som udsteder eller garant.
- 2) I fondsaktiver udstedt af danske realkreditinstitutter, Kreditforeningen af Kommuner i Danmark eller andre danske finansieringsinstitutter under offentligt tilsyn.
- 3) Som indestående i danske pengeinstitutter.
- 4) I værdipapirer bortset fra aktier, som i øvrigt efter deres art og sikkerhed kan stilles i klasse med de i nr. 1-3 nævnte aktiver.

§ 20. Undervisningsministeren fastsætter efter forhandling med finansministeren nærmere regler om skolernes budget- og bevillingssystem og om udbetaling af tilskud til skolerne.

Stk. 2. Undervisningsministeren kan tilbageholde tilskud eller lade tilskud bortfalde, eventuelt kræve tilskud tilbagebetalt, såfremt vilkår for ydelse af tilskud ikke overholdes.

Lovforslaget

- »3) Som indestående i pengeinstitutter hjemmehørende i Danmark eller i et andet land inden for De Europæiske Fællesskaber.«.

4. Efter § 12 b indsættes:

§ 12 c. Aftaler, herunder husleje- og ejendomsaftaler, skal indgås på vilkår, der ikke er ringere for skolerne end sædvanlige markedsvilkår, og skal søges ændret, hvis udviklingen i markedsvilkårene tilsiger det.

Stk. 2. Undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om huslejeaftaler.«.

5. I § 20, stk. 2, indsættes efter 1. pkt.:

»For meget udbetalt tilskud kan modregnes i kommende tilskudsudbetalinger.«.

Gældende formulering

§ 22. Skolens regnskabsår er finansåret. Ved regnskabsårets afslutning udarbejdes et årsregnskab omfattende resultatopgørelse, balance og anlægsoversigt. Regnskabet skal underskrives af bestyrelsen og af skolens leder.

Stk. 2. Regnskaberne opstilles og revideres efter regler, der fastsættes af undervisningsministeren. Regnskaberne skal revideres af en statsautoriseret eller registreret revisor.

Stk. 3. Skolens regnskabsføring skal være i overensstemmelse med regler fastsat af undervisningsministeren.

Stk. 4. Rigsrevisor kan til brug for gennemgangen af skolens regnskaber indhente oplysninger direkte fra bestyrelsen.

§ 10 a. Følgende personer kan ikke være medlem af bestyrelsen:

- 1) Medlemmer af bestyrelsen i fonde, selskaber, foreninger eller andre virksomheder, der udlejer ejendomme m.m. til skolen eller kontrollerer udlejer af ejendomme m.m. til skolen.

Lovforslaget

6. I § 22, stk. 1, indsættes som 4. pkt.:

»I forbindelse med indsendelse af årsregnskab til Undervisningsministeriet skal bestyrelsesmedlemmerne afgive en erklæring på tro og love om, at de opfylder betingelserne for at være medlem af bestyrelsen, jf. § 5, stk. 3.«.

7. Efter § 22 indsættes:

»§ 22 a. Skolens revisor, jf. § 22, stk. 2, må ikke samtidig være revisor for udlejer af de ejendomme m.m., som skolen anvender, eller for et selskab, en fond, forening eller anden virksomhed, der kontrollerer udlejer. Opfylder revisor ikke lovens krav til revision, kan undervisningsministeren pålægge skolen inden en nærmere angiven frist at udpege en ny revisor.«.

§ 3

I lov om gymnasiet m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 613 af 18. august 1998, foretages følgende ændringer:

1. § 10 a affattes således:

»§ 10 a. Følgende personer kan ikke være medlem af bestyrelsen for et privat gymnasium:

- 1) Medlemmer af bestyrelsen i fonde, selskaber, foreninger eller andre virksomheder, der udlejer ejendomme m.m. til gymnasiet eller kontrollerer udlejer af ejendomme m.m. til gymnasiet.

Gældende formulering

- 2) Advokater, revisorer og lignende rådgivere for samt ansatte i fonde, selskaber, foreninger eller andre virksomheder, der udlejer ejendomme m.m. til skolen, eller som kontrollerer udlejer af ejendomme m.m. til skolen.
- 3) Ejere af ejendomme m.m., der udlejes til skolen.
- 4) Medlemmer af bestyrelsen i andre private gymnasier.

Stk. 2. For bestyrelsen, lederen og andre ansatte gælder i øvrigt reglerne i forvaltningslovens kapitel 2 om inhabilitet.

§ 18 n. De private gymnasieskoleers regnskabsår er kalenderåret. Regnskaberne opstilles og revideres efter regler, der fastsættes af undervisningsministeren. Revisor må ikke samtidig være ejer af eller revisor for udlejer af de ejendomme m.m., som skolen anvender, eller for et selskab, en fond, forening eller anden virksomhed, der kontrollerer udlejer. Opfylder revisor ikke lovens krav til revision, kan undervisningsministeren pålægge skolen inden en nærmere angiven frist at udpege en ny revisor. Regnskaberne skal revideres af en statsautoriseret revisor eller en registreret revisor.

Stk. 2-3 udeladt.

§ 24. For selvstændige private kurser finder § 20, stk. 1, § 21, jf. dog stk. 3, § 22 og § 23 tilsvarende anvendelse.

Stk. 2. Følgende personer kan ikke være medlem af bestyrelsen:

Lovforslaget

- 2) Advokater, revisorer og lignende rådgivere for samt ansatte i ledende stillinger i fonde, selskaber, foreninger eller andre virksomheder, der udlejer ejendomme m.m. til gymnasiet, eller som kontrollerer udlejer af ejendomme m.m. til gymnasiet.
- 3) Private ejere af ejendomme m.m., der udlejes til gymnasiet.
- 4) Medlemmer af bestyrelsen i andre private gymnasier, bortset fra kommunalt udpegede medlemmer.

Stk. 2. Undervisningsministeren fastsætter regler om, at stk. 1, nr. 1, 2 og 3, ikke finder anvendelse, hvis lejeforholdet er af uvæsentligt omfang.

Stk. 3. For bestyrelsen, rektor og andre ansatte ved gymnasiet gælder i øvrigt bestemmelserne i forvaltningslovens kapitel 2 om inhabilitet og kapitel 8 om tavshedspligt m.v.«.

2. § 18 n, stk. 1, 3. pkt., affattes således:

»Revisor må ikke samtidig være revisor for udlejer af de ejendomme m.m., som gymnasiet anvender, eller for et selskab, en fond, forening eller anden virksomhed, der kontrollerer udlejer.«.

§ 4

I lov om kursus til højere forberedelseksamen og om studieforberedende enkeltfagsundervisning for voksne m.v., jf. lovebekendtgørelse nr. 614 af 18. august 1998, foretages følgende ændringer:

1. § 24, stk. 2 og 3, ophæves, og i stedet indsættes:

»*Stk. 2.* Følgende personer kan ikke være medlem af bestyrelsen for et privat kursus:

Gældende formulering

- 1) Medlemmer af bestyrelsen i fonde, selskaber, foreninger eller andre virksomheder, der udlejer ejendomme m.m. til kurset eller kontrollerer udlejer af ejendomme m.m. til kurset.
- 2) Advokater, revisorer og lignende rådgivere for samt ansatte i fonde, selskaber, foreninger eller andre virksomheder, der udlejer ejendomme m.m. til skolen, eller som kontrollerer udlejer af ejendomme m.m. til skolen.
- 3) Ejere af ejendomme m.m., der udlejes til kurset.
- 4) Medlemmer af bestyrelsen for andre private kurser.

Stk. 3. For bestyrelsen, lederen og andre ansatte gælder i øvrigt reglerne i forvaltningslovens kapitel 2 om inhabilitet.

Stk. 4. Bestyrelsen for et privat kursus ansætter og afskediger rektor. Ansættelsen skal godkendes af undervisningsministeren.

Stk. 5. Rektor er ansvarlig for kursets virksomhed overfor bestyrelsen.

§ 30 o. De private kursers regnskabsår er kalenderåret. Regnskaberne opstilles og revideres efter regler, der fastsættes af undervisningsministeren. Regnskaberne skal revideres af en statsautoriseret revisor eller en registreret revisor. Revisor må ikke samtidig være ejer af eller revisor for udlejer af de ejendomme m.m., som kurset anvender, eller for et selskab, en fond, forening eller anden virksomhed, der kontrollerer udlejer. Opfylder revisor ikke lovens krav til revision, kan undervisningsministeren pålægge skolen inden en nærmere angiven frist at udpege en ny revisor.

Stk. 2-3 udeladt.

Lovforslaget

- 1) Medlemmer af bestyrelsen i fonde, selskaber, foreninger eller andre virksomheder, der udlejer ejendomme m.m. til kurset eller kontrollerer udlejer af ejendomme m.m. til kurset.
- 2) Advokater, revisorer og lignende rådgivere for samt ansatte i ledende stillinger i fonde, selskaber, foreninger eller andre virksomheder, der udlejer ejendomme m.m. til kurset, eller som kontrollerer udlejer af ejendomme m.m. til kurset.
- 3) Private ejere af ejendomme m.m., der udlejes til kurset.
- 4) Medlemmer af bestyrelsen i andre private kurser, bortset fra kommunalt udpegede medlemmer.

Stk. 3. Undervisningsministeren fastsætter regler om, at stk. 2, nr. 1, 2 og 3, ikke finder anvendelse, hvis lejeforholdet er af uvæsentligt omfang.

Stk. 4. For bestyrelsen, rektor og andre ansatte ved kurset gælder i øvrigt bestemmelserne i forvaltningslovens kapitel 2 om inhabilitet og kapitel 8 om tavshedspligt m.v.«.

Stk. 4 og 5 bliver herefter stk. 5 og 6.

2. § 30 o, stk. 1, 4. pkt., affattes således:

»Revisor må ikke samtidig være revisor for udlejer af de ejendomme m.m., som kurset anvender, eller for et selskab, en fond, forening eller anden virksomhed, der kontrollerer udlejer.«.

§ 5

I lov om daghøjskoler og produktionsskoler m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 61 af 26. januar 1998, foretages følgende ændringer:

Gældende formulering

§ 6. Daghøjskoler og produktionsskoler etableres som selvejende institutioner med vedtægter, der godkendes af den kommunalbestyrelse eller det amtsråd, der helt eller delvis yder grundtilskud til skolen, jf. § 11, stk. 1. Hvor grundtilskud ydes af et amtsråd, skal skolens oprettelse godkendes af kommunalbestyrelsen for den kommune, hvor skolen oprettes.

Stk. 2. Vedtægterne skal indeholde bestemmelser om skolens ophør, herunder om anvendelse af eventuelle overskydende midler.

Stk. 3 - 6 udeladt.

§ 7. En daghøjskole eller produktionsskole kan ikke anvende institutionens midler til at investere i aktie- eller anpartsselskaber, interessentskaber, andelsforeninger, fonde eller andre selskaber eller institutioner med erhvervsmæssige formål.

Lovforslaget

1. § 6, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Undervisningsministeren fastsætter regler om vedtægternes indhold. Vedtægterne skal bl.a. indeholde bestemmelser om,

- 1) at skolens midler alene må komme skolens undervisningsvirksomhed til gode,
- 2) at bestyrelsen sammensættes af et ulige antal medlemmer på mindst 5,
- 3) at bestyrelsen vælger sin formand,
- 4) hvad der skal foretages ved skolens ophør, herunder om at eventuelle overskydende midler skal anvendes til beslægtede formål efter kommunalbestyrelsens godkendelse, og
- 5) at bestyrelsen straks skal give Undervisningsministeriet og grundtilskudsydende kommunalbestyrelser og amtsråd meddelelse, hvis skolen ophører, standser sine betalinger, begæres erklæret konkurs, eller der i øvrigt er fare for, at skolens virksomhed må indstilles.«.

2. § 7 affattes således:

»§ 7. Skolen skal i sit virke som selvejende institution være uafhængig, og den midler må alene komme dens undervisningsvirksomhed til gode.

Stk. 2. Likvide midler, der ikke er nødvendige til den daglige drift, skal under hensyntagen til sikkerheden anbringes på en eller flere af følgende måder:

- 1) Som indestående i pengeinstitutter hjemmehørende i Danmark eller i et andet land inden for De Europæiske Fællesskaber.
- 2) I fondsaktiver udstedt af danske realkreditinstitutter, Kreditforeningen af Kommuner i Danmark, eller andre danske finansieringsinstitutter under offentligt tilsyn.

Gældende formulering

§ 8. Den overordnede ledelse af den enkelte skole varetages af bestyrelsen.

Stk. 2. I bestyrelsen kan der være repræsentanter for den eller de kommunalbestyrelser og amtsråd, der yder grundtilskud til skolen, jf. § 11, stk. 1. Antallet af kommunale eller andre offentligt udpegede repræsentanter må dog ikke være så stort, at det udgør et flertal i bestyrelsen. I en produktionsskoles bestyrelse skal de lokale arbejdsmarkedsorganisationer være repræsenteret.

Stk. 3. Bestyrelsen udarbejder hvert år en plan for skolens virksomhed, der for daghøjskolernes vedkommende skal være i overensstemmelse med §§ 1 og 2 og for produktionsskolernes vedkommende med §§ 3 og 4. Virksomhedsplanen skal omfatte en beskrivelse af mål, målgruppe samt indholdet af undervisningen og produktionsvirksomheden.

Lovforslaget

- 3) I fondsaktiver eller gældsbreve, for hvilke den danske stat eller en dansk kommune står som udsteder eller garant.
- 4) I værdipapirer bortset fra aktier, som efter deres art og sikkerhed kan stilles i klasse med de aktiver, der er nævnt i nr. 2 og 3.

Stk. 3. Aftaler, herunder husleje og ejendomsaftaler, skal indgås på vilkår, der ikke er ringere for skolerne end sædvanlige markedsvilkår, og skal søges ændret, hvis udviklingen i markedsvilkårene tilsiger det.

Stk. 4. Undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om huslejeaftaler, herunder i særlige tilfælde bestemme, at huslejeaftaler skal indgås på andre vilkår end dem, der er nævnt i stk. 3.«.

3. I § 8 indsættes efter *stk. 2* som nye stykker:

»*Stk. 3.* Følgende personer kan ikke være medlem af bestyrelsen:

- 1) Medlemmer af bestyrelsen i fonde, selskaber, foreninger eller andre virksomheder, der udlejer ejendomme m.m. til skolen eller kontrollerer udlejer af ejendomme m.m. til skolen.
- 2) Advokater, revisorer og lignende rådgivere for samt ansatte i ledende stillinger i fonde, selskaber, foreninger eller andre virksomheder, der udlejer ejendomme m.m. til skolen, eller som kontrollerer udlejer af ejendomme m.m. til skolen.
- 3) Private ejere af ejendomme m.m., der udlejes til skolen.

Gældende formulering

Stk. 4. Bestyrelsen fastsætter regler for optagelse af deltagere på skolen.

Stk. 5. Bestyrelsen fastlægger efter forslag fra skolelederen skolens budget og godkender dens regnskab.

Stk. 6. Bestyrelsen ansætter og afskediger skolens leder.

Stk. 7. Bestyrelsen ansætter og afskediger lærere og andet personale. Bestyrelsen kan bemyndige skolens leder hertil.

§ 9. Skolelederen varetager den daglige ledelse og har det pædagogiske ansvar.

Lovforslaget

4) Medlemmer af bestyrelsen ved en tilsvarende uddannelsesinstitution eller af ledelsen for en kreds i henhold til § 3 a, stk. 1, i lov om støtte til folkeoplysning, hvis der er økonomiske forbindelser mellem skolen og kredsen. Dette gælder dog ikke for kommunalt udpegede medlemmer.

Stk. 4. Undervisningsministeren fastsætter regler om, at stk. 3, nr. 1, 2 og 3, ikke finder anvendelse, hvis lejeforholdet er af uvæsentligt omfang

Stk. 5. For bestyrelsen, skolelederen og andre ansatte ved skolen gælder i øvrigt bestemmelserne i forvaltningslovens kapitel 2 om inhabilitet og i kapitel 8 om tavshedspligt m.v.

Stk. 6. For varetagelse af hvervet som formand og næstformand for bestyrelsen kan der af skolens midler ydes et vederlag efter de gældende regler om særskilt vederlag. Undervisningsministeren fastsætter efter forhandling med finansministeren nærmere retningslinier herom. Kommunalbestyrelsen godkender skolens indstilling om ydelse af vederlag efter de af undervisningsministeren fastsatte retningslinier.«.

Stk. 3-7 bliver herefter stk. 7-11.

4. § 9 affattes således:

»§ 9. Ved enhver daghøjskole og produktionskole skal der være ansat en leder. Lederen varetager den daglige administration og har det pædagogiske ansvar. Lederen kan ikke samtidig være leder for en anden daghøjskole, produktionskole, undervisnings- eller kursusinstitution eller være ansat i en kommune eller amtskommune, der yder grundtilskud til skolen. Lederen kan endvidere ikke være leder, for en kreds i henhold til § 3 a, stk. 1, i lov om støtte til folkeoplysning, hvis der er økonomiske forbindelser mellem skolen og kredsen.«.

Gældende formulering

§ 10. Undervisningsministeren fører tilsyn med skolerne.

Stk. 2. Efter anmodning fra undervisningsministeren har skolerne pligt til at afgive oplysninger om undervisningen, lærerne, deltagerne samt om skolens drift og regnskab.

Stk. 3-4 udeladt.

§ 12. Staten yder driftstilskud til daghøjskoler og produktionsskoler, hvis vedtægter er godkendt, jf. § 6, stk. 1, og som modtaget grundtilskud, jf. § 11, stk. 1.

Stk. 2-3 udeladt.

§ 14. Tilskud i henhold til §§ 11 og 2 må kun anvendes til skolens virksomhed efter denne lov. Der kan ikke foretages transport i tilsagte eller forventede tilskud.

Stk. 2. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om tilskud i henhold til §§ 11 og 12, herunder om ansøgning, anvisning, ydelse af forskud, tilbagebetaling, modregning af tilskud og kontrol af udbetalt tilskud.

Stk. 3. Undervisningsministeren kan standse udbetalingen af tilskud, hvis skolens virksomhed ikke er i overensstemmelse med bestemmelserne i denne lov, eller hvis skolen ikke indgiver oplysninger til Undervisningsministeriet, jf. § 10.

Stk. 4. Undervisningsministeren kan kræve tilskud tilbagebetalt, hvis grundlaget for tilskudsberegningen eller tilskudsberegningen i øvrigt har været fejlagtig.

Stk. 5. For meget udbetalt tilskud kan modregnes i kommende udbetalinger til skolen.

Lovforslaget

5. I § 10, stk. 2, indsættes efter »regnskab«: og »og andre oplysninger, der er nødvendige for Undervisningsministeriets tilsyn«.

6. I § 12, stk. 1, indsættes som 2. pkt.:

»Ydelse af driftstilskud er betinget af, at skolens vedtægt er i overensstemmelse med § 6, stk. 2, og regler fastsat i overensstemmelse hermed.«.

7. § 14, stk. 3, affattes således:

»Stk. 3. Undervisningsministeren kan standse udbetalingen af tilskud, lade tilskud bortfalde helt eller delvist eller kræve tilskud tilbagebetalt, hvis:

- 1) skolens virksomhed ikke er i overensstemmelse med bestemmelserne i denne lov,
- 2) skolen ikke følger regler eller aftaler, der er fastsat eller aftalt i henhold til loven,
- 3) skolen ikke indgiver oplysninger til Undervisningsministeriet, jf. § 10,
- 4) skolen indgår i et fællesskab eller et samarbejde med skoler, institutioner, fonde, virksomheder, foreninger m.fl., der indebærer nærliggende risiko for, at skolen styres af andre,
- 5) skolens ledelse og lærere står i et juridisk eller økonomisk afhængighedsforhold til de i nr. 4 nævnte institutioner m.fl.,

*Gældende formulering**Lovforslaget*

- 6) skolens undervisning eller øvrige forhold åbenbart strider mod sædvanlig praksis for skoleformen, eller skolens elever udfører arbejde, herunder indsamlings- og agitationsarbejde eller lignende, på en måde, der er usædvanlig for skoleformen eller
- 7) skolen begæres erklæret konkurs, standser sine betalinger, eller der i øvrigt er fare for, at skolens virksomhed må indstilles.«.

§ 16. Skolens regnskabsår er kalenderåret.

Stk. 2. Årsregnskaber for daghøjskoler og produktionsskoler skal revideres af en statsautoriseret revisor, af en registreret revisor eller af Kommunernes Revisionsafdeling eller andre kommunale revisionsorganer.

Stk. 3. Revisor attesterer oplysninger til brug for beregningen af tilskud, jf. §§ 12 og 13.

Stk. 4. Årsregnskaberne opstilles og revideres efter regler fastsat af undervisningsministeren.

8. I § 16 indsættes efter *stk. 2* som nyt stykke:

»*Stk. 3.* Revisor må ikke samtidig være revisor for udlejer af ejendomme m.m., som skolen anvender, eller for et selskab, en fond, forening eller anden virksomhed, der kontrollerer udlejer. Opfylder revisor ikke lovens krav til revision, kan undervisningsministeren pålægge skolen inden en nærmere angiven frist at udpege en ny revisor.«.

Stk. 3 og 4 bliver herefter stk. 4 og 5.

9. I § 16 indsættes efter *stk. 4*, som bliver stk. 5, som *stk. 6*:

»*Stk. 6.* I forbindelse med indsendelsen af årsregnskabet til Undervisningsministeriet afgiver bestyrelsesmedlemmerne en erklæring på tro og love om, at de opfylder betingelserne for at være medlem af bestyrelsen, jf. § 8, stk. 3.«.

§ 6

I lov om friskoler og private grundskoler m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 512 af 2. juli 1998, foretages følgende ændringer:

Gældende formulering

§ 5. Frie Grundskoler, der modtager tilskud i henhold til denne lov, skal være selvejende institutioner, hvis vedtægtsbestemmelser om styrelse og økonomiske forhold godkendes af undervisningsministeren. Ministeren kan fastsætte nærmere regler om vedtægternes indhold.

.....

Stk. 6. Følgende personer kan ikke være medlem af bestyrelsen:

- 1) Medlemmer af bestyrelsen i fonde, selskaber, foreninger eller andre virksomheder, der udlejer ejendomme m.m. til skolen eller kontrollerer udlejer af ejendomme m.m. til skolen.
- 2) Advokater, revisorer og lignende rådgivere for samt ansatte i fonde, selskaber, foreninger eller andre virksomheder, der udlejer ejendomme m.m. til skolen, eller som kontrollerer udlejer af ejendomme m.m. til skolen.
- 3) Ejere af ejendomme m.m., der udlejes til skolen.
- 4) Medlemmer af bestyrelsen i andre frie grundskoler.

Stk. 7. For bestyrelsen, lederen og andre ansatte gælder i øvrigt reglerne i forvaltningslovens kapitel 2 om inhabilitet.

Stk. 8. Frie grundskoler, som ved lovens ikrafttræden ikke er selvejende institutioner, kan opretholde deres hidtidige status.

Lovforslaget

1. § 5, stk. 6 og 7, ophæves, og i stedet indsættes:

»*Stk. 6.* Følgende personer kan ikke være medlem af bestyrelsen:

- 1) Medlemmer af bestyrelsen i fonde, selskaber, foreninger eller andre virksomheder, der udlejer ejendomme m.m. til skolen eller kontrollerer udlejer af ejendomme m.m. til skolen.
- 2) Advokater, revisorer og lignende rådgivere for samt ansatte i ledende stillinger i fonde, selskaber, foreninger eller andre virksomheder, der udlejer ejendomme m.m. til skolen, eller som kontrollerer udlejer af ejendomme m.m. til skolen.
- 3) Private ejere af ejendomme m.m., der udlejes til skolen.
- 4) Medlemmer af bestyrelsen i andre frie grundskoler, bortset fra kommunalt udpegede medlemmer.

Stk. 7. Undervisningsministeren fastsætter regler om, at stk. 6, nr. 1, 2 og 3, ikke finder anvendelse, hvis lejeforholdet er af uvæsentligt omfang

Stk. 8. For bestyrelsen, lederen og andre ansatte ved skolen gælder i øvrigt bestemmelserne i forvaltningslovens kapitel 2 om inhabilitet og kapitel 8 om tavshedspligt m.v.«.

Stk. 8 bliver herefter stk. 9.

Gældende formulering

§ 24. Skolernes regnskabsår er kalenderåret. Regnskaberne opstilles og revideres efter regler, der fastsættes af undervisningsministeren. Revisor må ikke samtidig være ejer af eller revisor for udlejer af de ejendomme m.m., som skolen anvender, eller for et selskab, en fond, forening eller anden virksomhed, der kontrollerer udlejer. Opfylder revisor ikke lovens krav til revision, kan undervisningsministeren pålægge skolen inden en nærmere angiven frist at udpege en ny revisor. Regnskaberne skal revideres af en statsautoriseret revisor eller en registreret revisor.

Stk. 2-3 udeladt.

§ 12. Den overordnede ledelse af skolen varetages af en bestyrelse, der er ansvarlig over for undervisningsministeren. Bestyrelsen er tillige ansvarlig over for skolekreds/repræsentantskab. Flertallet af bestyrelsens medlemmer skal vælges på skolens generalforsamling blandt skolekredsens/repræsentantskabets medlemmer, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Følgende personer kan ikke være medlem af bestyrelsen:

- 1) Medlemmer af bestyrelsen i fonde, selskaber, foreninger eller andre virksomheder, der udlejer ejendomme m.m. til skolen eller kontrollerer udlejer af ejendomme m.m. til skolen.
- 2) Advokater, revisorer og lignende rådgivere for samt ansatte i fonde, selskaber, foreninger eller andre virksomheder, der udlejer ejendomme m.m. til skolen, eller som kontrollerer udlejer af ejendomme m.m. til skolen.
- 3) Ejere af ejendomme m.m., der udlejes til skolen.
- 4) Den samme person kan ikke være medlem af bestyrelsen ved en anden fri kostskole inden for samme skoleform.

Lovforslaget

2. § 24, stk. 1, 3. pkt., affattes således:

» Revisor må ikke samtidig være revisor for udlejer af ejendomme m.m., som skolen anvender, eller for et selskab, en fond, forening eller anden virksomhed, der kontrollerer udlejer.«

§ 7

I lov om folkehøjskoler, efterskoler, holdningsskoler og håndarbejdsskoler, jf. lovbekendtgørelse nr. 542 af 16. juli 1998, foretages følgende ændringer:

1. § 12, stk. 2, ophæves, og i stedet indsættes:

»Stk. 2. Følgende personer kan ikke være medlem af bestyrelsen:

- 1) Medlemmer af bestyrelsen i fonde, selskaber, foreninger eller andre virksomheder, der udlejer ejendomme m.m. til skolen eller kontrollerer udlejer af ejendomme m.m. til skolen.
- 2) Advokater, revisorer og lignende rådgivere for samt ansatte i ledende stillinger i fonde, selskaber, foreninger eller andre virksomheder, der udlejer ejendomme m.m. til skolen, eller som kontrollerer udlejer af ejendomme m.m. til skolen.
- 3) Private ejere af ejendomme m.m., der udlejes til skolen.
- 4) Medlemmer af bestyrelsen ved en anden skole inden for samme skoleform, bortset fra kommunalt udpegede medlemmer.

Gældende formulering

Stk. 3. Undervisningsministeren kan for tidligere og nuværende kombinerede undervisningsinstitutioner oprettet før den 1. januar 1996 dispensere fra bestemmelsen i stk. 2.

Stk. 4. For bestyrelsen, forstanderen og andre ansatte gælder i øvrigt bestemmelserne i forvaltningslovens kapitel 2 om inhabilitet.

Stk. 5. Den daglige ledelse varetages af en forstander, som tillige har det pædagogiske ansvar.

§ 31. - - -

Stk. 3. Revisor må ikke samtidig være ejer af eller revisor for udlejer af de ejendomme m.m., som skolen anvender, eller for et selskab, en fond, forening eller anden virksomhed, der kontrollerer udlejer. Opfylder revisor ikke lovens krav til revision, kan undervisningsministeren pålægge skolen inden en nærmere angiven frist at udpege en ny revisor.

Stk. 4-5 udeladt.

Lovforslaget

Stk. 3. Undervisningsministeren fastsætter regler om, at stk. 2, nr. 1, 2 og 3, ikke finder anvendelse, hvis lejeforholdet er af uvæsentligt omfang.«.

Stk. 3-5 bliver herefter stk. 4-6.

2. I § 12, *stk. 4*, der bliver *stk. 5*, indsættes efter »inhabilitet«: »og i kapitel 8 om tavshedspligt m.v.«.

3. § 31, *stk. 3, 1. pkt.*, affattes således:

» Revisor må ikke samtidig være revisor for udlejer af de ejendomme m.m., som skolen anvender, eller for et selskab, en fond, forening eller anden virksomhed, der kontrollerer udlejer.«.

§ 8

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. juli 1999.

Stk. 2. Kravene til bestyrelsesmedlemmer ved eksisterende uddannelsesinstitutioner, jf. § 1, nr. 3, § 2, nr. 2, § 5, nr. 3, skal senest være opfyldt ved førstkommande nyudpegning af medlemmer.

Stk. 3. Kravene til revisor, jf. § 1, nr. 7, § 2, nr. 7, og § 5, nr. 8, skal være opfyldt senest den 1. juli 2000.

Stk. 4. Betingelsen i § 5, nr. 6, om at skolens vedtægt skal være i overensstemmelse med lovens § 6, stk. 2, skal være opfyldt senest den 1. januar 2001.

Til lovforslag nr. L 145. Skriftlig fremsættelse (16. december 1998)

Undervisningsministeren (Marianne Jelved, fg.):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af forskellige love om selvejende uddannelsesinstitutioner. (Selvejekrav, habilitet m.v.).

(Lovforslag nr. L 145).

Lovforslaget indeholder præciseringer og stramminger af kravene til selvejende uddannelsesinstitutioner, der modtager store statslige tilskud. Formålet er at sikre, at institutionerne alene varetager egne interesser, og at de store offentlige tilskud udelukkende går til de formål, hvortil de er givet. I 1996 blev lignende lovbestemmelser indført på de frie skolers område.

Lovforslaget omfatter selvejeloven for de videregående uddannelser, herunder ændringer i de fire seminarieuddannelseslove, erhvervsskoleloven og daghøjskole- og produktionsskoleloven samt enkelte lempelser i lovene om frie grundskoler, frie kostskoler, private gymnasier og hf-kurser.

Lovforslaget indeholder følgende hovedbestemmelser: Krav til institutionen om uafhængighed og krav om, at institutionens midler kun må gå til institutionens godkendte uddannelsesformål, bestemmelser om bestyrelsens habilitet, især i forhold til udlejer af institutionens ejendomme, og forbud mod at sidde i skolebestyrel-

sen for institutioner af samme slags, krav om rimelige vilkår til huslejeaftaler samt krav til revisors habilitet i forhold til udlejer af institutionens faste ejendomme.

For daghøjskoler og produktionsskoler indeholder lovforslaget yderligere stramminger især med hensyn til bestyrelseshabilitetskravene, der forbyder samtidigt medlemskab af skolens bestyrelse og ledelsen af en kreds i henhold til lov om støtte til folkeoplysning, hvis der er økonomiske forbindelser mellem skolen og kredsen. Hertil kommer forslag om, at skolelederen ikke samtidig må være leder af en anden daghøjskole, produktionsskole, undervisnings- eller kursusinstitution eller være ansat i den kommune/amtskommune, der yder grundtilskud til skolen, eller være leder af en folkeoplysningskreds, hvis der er økonomiske forbindelser mellem skolen og kredsen. Endelig foreslås indført skønsmæssig vurdering med hensyn til retten til statstilskud, hvis der er en nærliggende risiko for at skolen styres af andre. Tilsvarende bestemmelser er indført på de frie skolers område.

Herudover indeholder forslaget i selvejeloven for videregående uddannelser en ny hjemmel for godkendelse af »skæve uddannelser«, der er forbundet med deltagerbetaling.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget med bemærkninger, tillader jeg mig at anbefale lovforslaget til det høje Tings velvillige behandling.